

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER INFORMATIEAan
de minister

Inlichtingen

10.2.e
10.2.e10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e
M 10.2.e

Datum

6 maart 2020

Notitienummer

2020-0000050384

Auteur

10.2.e

Van

AFEP / Collectieve Sector

Kopie aan

notitie

Varianten tariefsverlaging Vpb 2021

Aanleiding

Tijdens het overleg van 2 maart ter voorbereiding op de voorjaarsbesluitvorming heeft u gevraagd om een notitie met alternatieven voor verlaging van de vpb-tarieven per 2021.

Kernpunten

- Afzien van verlaging van zowel het hoge als het lage vpb-tarief per 2021 levert 2,8 mld euro op. Wanneer verlaging van het lage vpb-tarief wél wordt doorgezet, daalt de opbrengst naar 2,4 mld euro.
- De 2,8 mld kan aangewend worden voor versoering van de zelfstandigenaftrek of de mkb-winstvrijstelling i.c.m. verlaging van lasten voor werkenden zodanig dat zelfstandigen er niet/beperkt op achteruit gaan:
  - Variant 1: extra verlaging zelfstandigenaftrek met €1150 en verhoging arbeidskorting met €425.
  - Variant 2: verlaging mkb-winstvrijstelling met 1,6%punt en verlaging van ib-tarieven met 0,75% punt.

Toelichting

1. Ontwikkeling vpb-tarieven

- Tabel 1 geeft de ontwikkeling van de vpb-tarieven weer zoals beoogd bij RA (Startnota), zoals deze nu in de boeken staat (MN 2020), en bij afstel van verdere verlaging per 2021.

Tabel 1: Verticale vergelijking vpb-tarieven

	2018	2019	2020	2021	2022	Str.
Stand RA						
Hoog	25,0%	24,0%	22,5%	21,0%	21,0%	21,0%
Laag	20,0%	19,0%	17,5%	16,0%	16,0%	16,0%
Stand MN 2020						
Hoog	25,0%	25,0%	25,0%	21,7%	21,7%	21,7%
Laag	20,0%	19,0%	16,5%	15,0%	15,0%	15,0%
Evt.: afstel verlaging						
Hoog	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%
Laag	20,0%	19,0%	16,5%	16,5%	16,5%	16,5%

2. Opbrengst

- Afzien van verdere verlaging van beide vpb-tarieven per 2021 levert ongeveer **2,8 mld euro** op voor het inkomstenkader. Enkel afzien van verdere verlaging van het hoge vpb-tarief levert ongeveer **2,4 mld euro** op. Dit zijn indicatieve schattingen. Deze bedragen worden herijkt in juni op basis van de kMEV-raming van het CPB.
- Deze mutaties zouden bovenop de bestaande lastenverzwaring voor bedrijven komen, à 5,2 mld gedurende de kabinetsperiode (wv. 3,9 mld in basispad).
- De geplande verlaging van het lage vpb-tarief verdient speciale aandacht in het licht van de voorgenomen aanpassing van de ondernemersfaciliteiten. Een verdere verlaging van het vpb-tarief verslechtert immers het globale evenwicht in belastingdruk tussen dga, ib-ondernemer, en werknemer ten faveure van de dga (zie tabel 2). In deze vergelijking is evt. afbouw van de mkb-winstvrijstelling nog niet meegenomen. Het wordt daarmee verder aantrekkelijk gemaakt om inkomen in Box2 te laten belasten.

Tabel 2: globaal evenwicht 2021 met en zonder verlaging lage vpb-tarief

Rechtsvorm	Marginale druk	
	zonder verlaging	met verlaging
dga (laag)	39,0%	<u>37,9%</u>
ib-ondernemer	43,5%	43,5%
werknemer	49,5%	49,5%

3. Terugsluis

- De opbrengst van het niet doorgaan van een vpb-verlaging kan aangewend worden voor lastenverlichting voor werkenden in loondienst of burgers zonder dat zelfstandigen erop achteruit gaan, overeenkomstig de strategie gehanteerd bij BP2020. De commissie Borstlap heeft geadviseerd "de huidige ondernemersfaciliteiten (inclusief de mkb-winstvrijstelling) volgens een herkenbaar tijdpad spoedig af te bouwen". Het kabinet heeft in augustus 2019 besloten tot een geleidelijke afbouw van de zelfstandigenaftrek tot € 5000 in 2028. Het kan strategisch verstandig zijn nu een eerste stap te zetten bij de mkb-winstvrijstelling om duidelijk te maken dat ook deze faciliteit dient te worden afgeschaft, zoals de commissie-Borstlap met nadruk in haar advies stelt.
- Als de volledige opbrengst van € 2,8 miljard wordt ingezet om de arbeidskorting te verhogen, kan deze met circa € 425 verhoogd worden. Met een dergelijke verhoging van de arbeidskorting kan de zelfstandigenaftrek met ruim € 1150 extra verlaagd worden, zonder dat IB-ondernemers met een inkomen tot ruim een ton erop achteruit gaan. IB-ondernemers met een hoger inkomen gaan er tot € 425 op achteruit.
- Het verder verhogen van de arbeidskorting is niet in lijn met bevindingen dat het verstandiger is om tarieven te verlagen dan om heffingskortingen verder te verhogen en vergroot bovendien het verschil tussen een- en tweeverdieners met evt. complicaties voor de augustusbesluitvorming.
- Er kan ook voor gekozen worden om de opbrengst van € 2,8 miljard aan te wenden om de tarieven in de IB te verlagen. Daarmee profiteren ook niet-werkenden van deze opbrengst. Alle IB-tarieven kunnen dan met 0,75 procentpunt dalen. Voor IB-ondernemers kan dan de mkb-winstvrijstelling met 1,6 procentpunt dalen, zonder dat zij per saldo een negatief inkomenseffect ervaren.

buiten verzoek

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Ter informatie

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

notitie

Startnotitie Augustusbesluitvorming 2020

Aanleiding

Voor u ligt de overzichtsnotitie ter voorbereiding van de augustusbesluitvorming. De tabel vanaf pagina 6 geeft een overzicht van alle door ons relevant geachte onderwerpen die spelen tijdens de komende weken van besluitvorming. Per onderwerp staan de belangrijkste uitgangspunten hierbij en de beslispunten. De tabel dient ter overzicht, maar verwijst door naar de relevante bijlagen waarin de onderwerpen en beslispunten verder worden toegelicht. U wordt verzocht uw beslissing op de achterliggende notities kenbaar te maken. Op pagina 11 staat het overzicht van de op uw verzoek aangepaste dekingspakketten.

Strategie augustus

buiten verzoek

Daarnaast zijn er zaken waarvoor het interessant kan zijn om nu in augustus te beslissen indien wetgeving en uitvoering dat toelaten zoals hervormingen en structurele lastenverlichting gefinancierd uit dekingspakketten.

Voorstel voor besprekagenda voor het overleg van 11 augustus is daarom om dezelfde structuur te gebruiken:

buiten verzoek

4) Hervormingen en dekingspakketten

NB: Eventueel kan er later in de week nog in kleiner verband over deelonderwerpen worden doorgesproken.

buiten verzoek

Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek

Inlichtingen

10.2.e|10.2.e
10.2.e

10.2.e | @minfin.nl
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e
10.2.e

Datum

7 augustus 2020

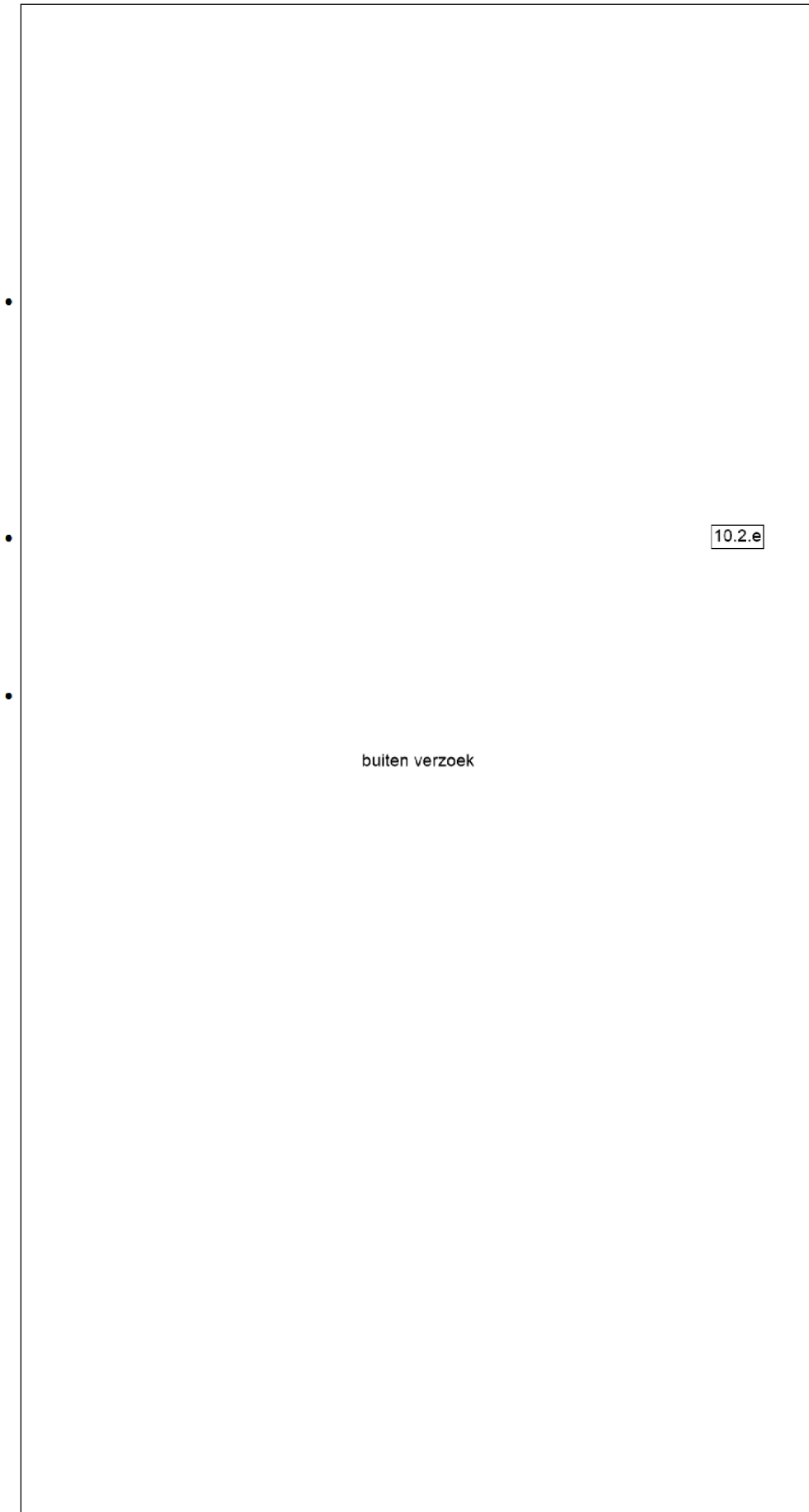
Notitienummer

2020-0000150361

Auteurs

10.2.e|10.2.e
10.2.e|10.2.e
10.2.e|10.2.e
10.2.e|10.2.e
10.2.e|10.2.e|10.2.e
10.2.e|10.2.e
10.2.e|10.2.e

Van
AFEP

periode tot de zomer van 2021. Daarmee komt er planningszekerheid, als ook bestuurlijke rust in aanloop naar de verkiezingen. Wel zal de kanttekening moeten worden geplaatst dat bij sterk gewijzigde omstandigheden, bijvoorbeeld een tweede golf, ook het beleid flexibel aangepast moet kunnen worden. Het risico op een tweede golf is de afgelopen maand toegenomen; het aantal besmettingen loopt op. Dit noopt tot een evaluatiemoment.

- Een logisch eindpunt van de eerste fase en evaluatiemoment is 1 januari. Eerder is gebleken dat drie maanden een logische periode is vanuit uitvoeringsperspectief, voor zowel de NOW als de TOZO. Ook is er dan, naar het er nu uitziet, meer informatie over een vaccin en kunnen de regelingen voor 2021 eventueel worden herijkt. Bovendien geeft dit nog wat tijd tot de verkiezingen in maart.
- In de loop van deze week ontvangen wij van SZW de laatste uitvoeringsinformatie over de noodregelingen en fiches voor opties om deze aan te passen. Daarbij zal worden gekeken naar drie hoofdrichtingen: 1) continuering van de bestaande regelingen; 2) een afbouwpad en 3) aanpassingen om de NOW op een deeltijd-WW-regeling te laten lijken.
- Het primaat voor besluitvorming over het noodpakket ligt eerder bij het kabinet (de vijfhoek) dan bij het coalitieoverleg. Het proces wijkt hier dus iets af van de overige onderdelen. Afhankelijk van de voortgang in de vijfhoek kan er gedurende het proces een voorstel aan het coalitieoverleg worden gepresenteerd.

buiten verzoek

buiten verzoek

- Naar aanleiding van uw verzoek om creatief na te denken over mogelijkheden indien bovenstaande inpassing in het reguliere proces niet lukt, hebben wij twee mogelijke opties geïnventariseerd:

- Het financiële risico zou kunnen worden afgedekt door in het BP2021 een alternatieve dekking als (tijdelijke) terugvaloptie op te nemen als *placeholder* (vb. tariefsverhoging Vpb).

-

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage #	Onderdeel	Toelichting	Uitgangspunt / Inzet	Beslispunten
I	Inkomstenkader			
1a	Algemeen beeld	Overzicht stand inkomstenkader	Inkomstenkader sluiten, nu al zoveel mogelijk	Minister/Stas

buiten verzoek

buiten verzoek

III	Financieringsbronn			
-----	--------------------	--	--	--

	en: dekkingspakketten en hervormingen			
3a	<i>Overzicht dekkingspakketten</i>	Drie pakketten om voor te leggen als startpunt onderhandelingen augustusbesluitvorming	Aangepast conform aangegeven wensen. Overzicht met budgettair belang, uitvoerbaarheid en wetgevingstraject per maatregel	
<p>buiten verzoek</p>				
3g	<i>Appreciatie Ter Haar en het afzien van verlaging van het hoge en lage Vpb-tarief</i>	In dit onderdeel wordt een appreciatie gegeven van de maatregelen uit de 'basisvariant' van de Commissie Ter Haar en het afzien van een verlaging van het hoge en lage Vpb-tarief	Zie punt 3b.	nee

buiten verzoek

5d	Private investeringen naar voren halen	Wij zie de volgende drie kansrijke maatregelen: 1) tijdelijk versneld afschrijven/variabel afschrijving; 2) MIA/VAMIL-budget tijdelijk verhogen; 3) Verruiming EIA VNO heeft daarnaast een Baangerelateerde Investerings(afdrachts)Korting (BIK) aangedragen. Wij beoordelen deze als negatief.	De BIK krijgt van ons een negatieve beoordeling, met als reden dat het voorstel niet bijdraagt aan het behoud of creëren van banen, de regeling niet beheersbaar is en problematisch is in de uitvoering.	Minister/Stas Akkoord met voorleggen van de drie maatregelen om private investeringen naar voren te halen?
----	--	--	---	--

buiten verzoek

buiten verzoek

Overzichtstabel drie dekkingspakketten

In onderstaande tabel de drie dekkingspakketten aangepast conform uw wensen.

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	Uitvoerbaar in jaar invoering?	In BP2021?	Zo nee, wanneer in wetgeving?
<u>Pakket 1</u>	-	-	-		

Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6				
<i>Beperking verrekening verliesverrekening</i>	400 mln	2022	Niet zeker, op zijn vroegst 2022	ntb	ntb
<i>Aanscherpen CFC-maatregel</i>	(10-100 mln)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Aftrekbeperking aandeelhouderskosten</i>	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Onderzoek aftrekbeperking royalty's</i>	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten</i>	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)</i>	150 mln	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Beperking afschrijving vermogensbestanddelen</i>	0	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Totaal	4,6				
buiten verzoek					
<u>Pakket 2</u>	-	-	-		
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6	zie pakket 1			
earningsstrippingmaatregel	(0,3)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
dichten Bosal gat	(0,1)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Totaal	5,8				
buiten verzoek					
<u>Pakket 3</u>		-	-		
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Additionele verhogen vpb tarieven met 1%-punt (laag en hoog)	1,1	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6	zie pakket 1			
earningsstrippingmaatregel	(0,3)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
dichten Bosal gat	(0,1)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Verlagen schijfgrens opstaptarief vpb naar €100.000	0,6	2021	ja	ja	
buiten verzoek					
Totaal	8,8				
buiten verzoek					

Bijlage 3h: Maatregelen Commissie Ter Haar en Vpb-tarief

Kernpunten

- De Commissie Ter Haar heeft een 'basisvariant' van zeven maatregelen gepubliceerd die de belastingheffing voor multinationals eerlijker maken.
- In dit onderdeel wordt een appreciatie gegeven van de maatregelen uit de 'basisvariant' van de Commissie Ter Haar en het afzien van een verlaging van het hoge en lage Vpb-tarief.
- Ook wordt een appreciatie uitgewerkt van twee maatregelen die volgen uit de 'aanvullende maatregelen' van de Commissie Ter Haar. Dat betreft maatregelen op het terrein van het beperken van de renteaftrek. Voor deze maatregelen geldt dat er binnen de Commissie Ter Haar geen consensus bestond over de wenselijkheid.
- De Commissie Ter Haar was van oordeel dat de 'basisvariant' de balans tussen grondslagverbreding en vestigingsklimaat heeft gevonden. Voor de aanvullende maatregelen bestond er binnen de Commissie Ter Haar geen consensus.
- Omdat de maatregelen uit de basisvariant en de aanvullende maatregelen volgens de Commissie Ter Haar mogelijk een negatieve impact kunnen hebben op de aantrekkelijkheid van het Nederlandse vestigingsklimaat, heeft de Commissie Ter Haar ook een aantal mogelijke compenserende maatregelen benoemd in haar rapport. Ook over de wenselijkheid van deze compenserende maatregelen heeft de Commissie Ter Haar geen consensus bereikt.
- Zonder compenserende maatregelen is er sprake van een verslechtering van het fiscale vestigingsklimaat en een lastenverzwaring voor het bedrijfsleven.
- De invoeringstermijnen van de maatregelen zijn indicatief en onder voorbehoud van uitvoeringstoetsen en IV-capaciteit.
- In de volgende tabel treft u een overzicht van bovenstaande. In de bijlagen treft u een nadere uitwerking van de afzonderlijke adviezen.
- In bijlage 3b is het proces rondom wetgeving uiteengezet. Wij zijn met de Belastingdienst een uiterste inspanning gestart om beperking verliesverrekening uit de Commissie Ter Haar (400 miljoen) gereed te maken om die via NvW, amendement of separaat voorstel naar het parlement te sturen.

Maatregelen: basisvariant Cie Ter Haar	Budgettair belang (mln)	Invoeringstermijn/ moment wetgeving, indicatief	Advies	Bijlage n
Beperking verrekening verliesverrekening	€ 400 (struc)	2022	Positief	1
Aanscherpen CFC-maatregel	€ 10- € 100 (struc)	Lange termijn	Afwachten OESO-voorstellen	2
Aftrekbeperking aandeelhouderskosten	ntb	Lange termijn	Nader onderzoek	3
Onderzoek aftrekbeperking royalty's	ntb	Lange termijn	Positief om te onderzoeken	4
Gezamenlijke cap aftrekbeperkingen rentekosten, aandelhouderskosten en (eventueel) royaltykosten	ntb	Lange termijn	Nader onderzoek naar afbakening, maatstaf, budgettaire gevolgen en uitvoerbaarheid	5
Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)	€ 150 (struc)	2022	Positief	6
Beperking afschrijving vermogensbestanddelen	Geen	2022	Afwachten OESO-voorstellen	7
Aanvullende maatregelen Cie Ter Haar	Budgettair belang (mln)	Invoeringstermijn/ moment wetgeving, indicatief	Advies	
Aanscherping earningsstrippingmaatregel	€300	2022	Nut en noodzaak bezien	8
Beperking aftrek voor rente die samenhangt met aankoop van deelnemingen	€50 - € 100	2022	Negatief	9
Vpb-tarief	Budgettair belang	Invoeringstermijn/ moment wetgeving,	Advies	

	(mln)	indicatief		
Afzien verlaging verhoogde/verlaagde Vpb-tarief	€ 3271	2021	Neutraal	10

Toelichting per maatregel

Bijlage 1: *Beperking verrekening verliesverrekening*

Advies: Positief

Deze maatregel bewerkstelligt een Vpb-afdracht van in Nederland fiscaal winstgevende bedrijven met verrekenbare verliezen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is of voor bestaande verliezen een uitzondering wordt gemaakt (overgangsrecht). Indien bestaande verliezen door middel van overgangsrecht worden uitgezonderd leidt dat ertoe dat budgettaire opbrengst later wordt gerealiseerd. Daarnaast zou er zonder overgangsrecht een hogere incidentele opbrengst zijn in de eerste jaren, die wordt niet behaald als overgangsrecht wordt toegepast. Het opnemen van overgangsrecht is vanuit het gelijke behandeling van oude en nieuwe verliezen en vanuit het oogpunt van de uitvoerbaarheid onwenselijk. Wij adviseren u om niet te voorzien in overgangsrecht.

- De maatregel beperkt de verliesverrekening tot maximaal 50% van de belastbare winst per jaar, in combinatie met een onbeperkte voorwaartse verliesverrekeningstermijn en een doelmatigheidsdrempel van € 1 miljoen.
- Om tot Vpb-heffing van in Nederland winstgevende multinationals te komen, wordt door deze maatregel de verliesverrekening gemaximeerd tot 50% van de belastbare winst in een jaar. Dit leidt tot meer geleidelijke verliesnemingen en daardoor stabielere belastbare bedragen (en, al het overige gelijk blijvend, meer belastingplichtigen met een acute Vpb-afdracht). De onbenutte verliezen zullen dan worden voortgewenteld naar een volgend jaar.
- Dat zorgt ervoor dat de groep bedrijven die door verrekenbare verliezen in een zeker jaar geen Vpb betaalt kleiner zal zijn. Ook zullen de Vpb-ontvangsten als de conjunctuur aantrekt en bedrijven weer winst maken, eerder en meer geleidelijk toenemen.
- Hoewel deze maatregel leidt tot stabielere belastingontvangsten, moet dit naar het oordeel van de Commissie Ter Haar niet als een welvaartsbaat gezien worden. Stabielere belastingontvangsten gaan namelijk ten koste van de rol van het belastingstelsel als automatische stabilisator.
- Om een groot deel van het MKB te ontzien is ervoor worden gekozen om een drempel van € 1 miljoen op te nemen, wat wil zeggen dat jaarlijks de eerste € 1 miljoen belastbare winst volledig verrekend mag worden met beschikbare verliezen.
- Bovendien kennen landen als Frankrijk en Duitsland een systeem dat vergelijkbaar is met het voorstel van de Commissie Ter Haar.
- Indien bestaande verliezen door middel van overgangsrecht worden uitgezonderd leidt dat ertoe dat budgettaire opbrengst later wordt gerealiseerd. De budgettaire opbrengst kent bij overgangsrecht een langer ingroeitraject naar de structurele budgettaire opbrengst van € 400 miljoen.
- Van belang is dat deze wijziging complexe systeemwijzigingen vergt voor de Belastingdienst en daarmee een grote belasting is voor de IV-capaciteit. Verliesverrekening is een van de meest complexe onderdelen van de aangiftesystemen. Daarnaast is er samenloop met de fiscale eenheid die eveneens tot complexiteit leidt. Tot slot wordt verwacht dat aanpassingen van aanslagen voor oudere jaren (verminderingen/ navorderingen) vaker doorwerken naar aanslagen voor andere jaren, met als gevolg dat ook die moeten worden bijgesteld. In aansluiting daarop zijn extra navorderingen en terugbetalingen te verwachten.
- Het schrappen van de 'carry back' bij de aanpassing van de huidige verliesverrekening geeft een enorme verlichting in de uitvoering.

Advies: Afwachten OESO-voorstellen

Met een aanscherping van de CFC-maatregel wordt vooruitgelopen op internationale initiatieven die momenteel lopen (OESO en het Inclusive Framework). Wij adviseren om de CFC-maatregel pas aan te passen indien een gecoördineerde internationale aanpak op dit terrein niet mogelijk/haalbaar is.

- De CFC-maatregel volgt uit ATAD1 en is gericht tegen het verschuiven van winsten naar buitenlandse laagbelaste gecontroleerde lichamen of vaste inrichtingen.
- De lidstaten hebben bij de CFC-maatregel op basis van ATAD1 de keuze tussen model A of model B. Nederland heeft model B (transfer pricing) al geïmplementeerd door middel van artikel 8b Wet Vpb 1969. Daar bovenop heeft Nederland een aanvullende CFC-maatregel ingevoerd gebaseerd op model A (een categoriaal model). Er is sprake van een CFC die in het bereik van deze aanvullende CFC-regeling komt indien een Nederlandse belastingplichtige controle heeft in een vennootschap/vaste inrichting in een laagbelastend land (statutair tarief van minder dan 9%) of land op de EU-lijst van niet coöperatieve jurisdicties en die entiteit geen wezenlijke economische activiteit uitoefent.
- Het voorstel van de Commissie Ter Haar strekt tot verdere aanscherping van de aanvullende CFC-maatregel.
- In internationaal verband (OESO en het Inclusive Framework) lopen initiatieven in het zogenoemde "Pijler 2" voor maatregelen om met betrekking tot internationaal opererende ondernemingen altijd ten minste een minimumniveau van belastingheffing te waarborgen.
- Wij stellen voor - conform het advies - om nu geen unilaterale stappen te nemen om internationaal niet uit de pas te lopen en pas maatregelen te nemen indien op internationaal niveau geen oplossing wordt gevonden.
- Dergelijke maatregelen zullen waarschijnlijk onder andere via een CFC-regeling vormgegeven kunnen worden. Het doel van de CFC-maatregel zal dan niet langer uitsluitend het bestrijden van misbruik zijn, maar ook het organiseren van een minimumniveau van belastingheffing (door belasting bij te heffen bij de directe of indirecte aandeelhouder van een vennootschap indien de winst van een buitenlandse dochter of een vaste inrichting niet tegen een minimumniveau wordt belast). In feite voorzien de voorstellen in "Pijler 2" van de OESO in (onder andere) een hele uitgebreide CFC waarbij zowel passieve als actieve inkomsten aanvullend belast kunnen worden.

Advies: Nader onderzoek vereist naar omvang, afbakening, budgettaire gevolgen en uitvoerbaarheid

Aandeelhouderskosten zijn daadwerkelijke kosten voor de multinationals. Een aftrekbeperking leidt er dan ook toe dat het risico op dubbele belasting ontstaat. Het internationale uitgangspunt is dat aandeelhouderskosten niet kunnen worden doorbelast, dit leidt ertoe dat deze kosten, die daadwerkelijk worden gemaakt, nergens aftrekbaar zijn.

In de praktijk is een specificering van aandeelhouderskosten complex en zeer afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het specifieke geval. Hierdoor zal de afbakening van deze kostenaf trek aanleiding geven tot 'verschuivingsgevaar' en discussies in de uitvoeringspraktijk. De uitvoerbaarheid van de maatregel staat of valt met een eenduidige definitie van het begrip 'aandeelhouderskosten' en met de uitwerking of in aftrek beperkte kosten eventueel moeten kunnen worden voortgewenteld naar volgende jaren. Een nader onderzoek is derhalve vereist.

- Deze maatregel verbreedt – kort gezegd – de grondslag door de aftrekbaarheid van aandeelhouderskosten te beperken tot een bepaald percentage van de winst
- Bij kosten die gemaakt worden door het hoofdkantoor in de hoedanigheid van aandeelhouder (aandeelhoudersactiviteiten) gaat het bijvoorbeeld om kosten voor het opstellen van de jaarrekening, uitgifte van aandelen, activiteiten RvC, corporate governance, etc. Dergelijke kosten worden 'gedragen' door het hoofdkantoor.
- De kosten voor aandeelhoudersactiviteiten kunnen op grond van de OESO-richtlijnen voor verrekenprijzen niet worden doorbelast aan andere groepsmaatschappijen. In het Nederlandse verrekenprijzbesluit wordt een niet-limitatieve opsomming gegeven van aandeelhoudersactiviteiten.
- De kosten van Nederlandse aandeelhoudersactiviteiten zijn daarom aftrekbaar in Nederland. Dit ondanks het feit dat er geen in Nederland belastbare baten van buitenlandse deelnemingen tegenover staan (de inkomsten van de verschillende groepsmaatschappijenmaatschappijen worden bij uitkering naar Nederland vrijgesteld op grond van de deelnemingsvrijstelling).
- Indien de activiteiten in het buitenland relatief groot zijn ten opzichte van die in Nederland, dan kunnen de aandeelhouderskosten relatief groot zijn ten opzichte van de in Nederland behaalde belastbare winst.
- Tegelijkertijd zijn aandeelhouderskosten wel echte kosten voor internationaal opererende concerns.
- In de praktijk is de onderverdeling van kosten (aandeelhouder- vs. hoofdkantoor- vs. overige kosten) complex en zeer afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het specifieke geval. Hierdoor zal de afbakening van deze kostenaf trek aanleiding geven tot verschuivingsgevaar van aandeelhouderskosten naar hoofdkantoorkosten en discussies in de uitvoeringspraktijk. De Commissie Ter Haar heeft al gesignaleerd dat hoofdkantoorkosten niet eenvoudig in kaart zijn te brengen. Het vergt zorgvuldig onderzoek naar de totale aard en omvang van de aandeelhouderskosten om de aftrekbeperking goed te kunnen afbakenen en de beleidsmatige effecten en uitvoerbaarheid van de maatregel te kunnen inschatten.
- Indien het de bedoeling zou zijn de in een bepaald jaar van aftrek uitgesloten kosten voort te wentelen naar andere jaren, leidt dat tot zeer veel extra complexiteit in de uitvoering. De noodzakelijke aanpassingen in de IV (het over de jaargrenzen heen vasthouden en muteren van gegevens) voor de keten Vpb en Dividendbelasting zijn dan waarschijnlijk groot.
- De Commissie Ter Haar geeft aan dat de maatregel een negatief effect heeft op de locatiekeuze van hoofdkantoren.

Advies: Positief om te onderzoeken

Dit betreft een onderzoek naar een maatregel die de grondslag kan verbreden door de aftrekbaarheid van royaltykosten te maximaliseren tot een bepaald percentage van de belastbare winst. Afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek moet worden gezien of een aftrekbeperking van bovenmatige royaltykosten in groepssituaties gepast is en op welke wijze deze moet worden vormgegeven.

- Het gaat hierbij – kort gezegd - om een onderzoek naar een maatregel die de grondslag kan verbreden door de aftrekbaarheid van royaltykosten te maximaliseren tot een bepaald percentage van de belastbare winst.
- Royaltykosten zijn kosten die worden gemaakt in relatie met het gebruik van of het recht tot gebruik van onder andere intellectueel eigendom.
- Royaltykosten zijn momenteel – uitgaande van de zakelijkheid van de kosten - onbeperkt aftrekbaar van de winst.
- De aftrekbaarheid van royaltykosten kan belastingplichtigen ertoe aanzetten om in concernverhoudingen door middel van het ter beschikkingstellen van intellectueel eigendom door een vennootschap die is gevestigd in een laagbelastende jurisdictie aan een vennootschap in Nederland, de winst in Nederland te verlagen.
- Royaltykosten vormen geen duidelijk afgebakende kostensoort die eenduidig tot uiting komt in de aangifte vennootschapsbelasting. Bovendien worden vergoedingen voor gebruik van intellectueel eigendom contractueel niet altijd vormgegeven met een royaltybetaling als zodanig. Het is ook mogelijk dat de royalty is verwerkt in de prijs van een goed (*embedded royalty*) of anderszins in een lage winstmarge voor de in Nederland aanwezige functies. Als gevolg hiervan is een aftrekbeperking van royalty's heel lastig uitvoerbaar.
- Tot slot wordt een deel van de royaltystructuren reeds getroffen door de implementatie van de OESO BEPS-maatregelen en door de eveneens door deze commissie geadviseerde met maatregelen uit de basisvariant. Verder heeft het kabinet een conditionele bronbelasting op renten en royalty's naar laagbelastende jurisdicties en in misbruiksituaties (de bronbelasting) ingevoerd.
- Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek moet worden gezien of een aftrekbeperking van royaltykosten in groepssituaties gepast is en hoe deze moet worden vormgegeven.
- Veelal worden de winsten van ondernemingen getoetst op basis van hun eigen winst. Als deze operationele winst zakelijk is dan is het onlogisch om royalty's in aftrek te beperken (en b.v. niet andere in rekening gebrachte kosten).

Advies: Nader onderzoek naar afbakening, maatstaf, budgettaire gevolgen en uitvoerbaarheid

Deze maatregel verbreedt de grondslag door de aftrekbaarheid van het totaal aan rentekosten (eventueel na onderzoek) aandeelhouderskosten en (eventueel na onderzoek) royaltykosten te maximeren tot een bepaald percentage van de belastbare winst.

De maatregel dient in samenhang met de bestaande earningsstrippingmaatregel, het onderzoek naar een aftrekbeperking voor royalty's en een aftrekbeperking voor aandeelhouderskosten te worden gezien.

- De Commissie Ter Haar heeft – zoals hiervoor is beschreven – voorgesteld om de aftrek van aandeelhouderskosten te beperken als een percentage van de winst en onderzoek te doen naar een aftrekbeperking op royalty's.
- Door deze maatregel zou de aftrek van rente (bestaande earningsstrippingmaatregel), (eventueel na onderzoek) aandeelhouderskosten en (eventueel na onderzoek) royalty's niet alleen beperkt zijn binnen de specifieke soort, maar ook in het totaal van deze kosten. Een voorbeeld is de aftrek van deze drie kosten te beperken tot een gezamenlijk totaal van 50% van een nader te bepalen maatstaf.
- Een gezamenlijke cap op de voorgaande beperkingen vergt dat de afzonderlijke aftrekbeperkingen zoveel mogelijk uniform worden vormgegeven (bijv. qua grondslag en voortwentelingsmogelijkheid).
- Daarom kan deze maatregel slechts worden genomen bij gelijktijdige invoering van een aftrekbeperking op aandeelhouderskosten en/of royaltykosten.
- De vormgeving van het inpassen van een aftrekbeperking op royalty's is afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar de aftrekbeperking voor royalty's en aandeelhouderskosten.
- Ook hierbij geldt dat in ogenschouw moet worden genomen dat Nederland de generieke renteaftrekbeperking in de vorm van de earningsstrippingmaatregel aanzienlijk strenger is vormgegeven dan hetgeen ATAD1 (als minimum) vereist en dan omringende landen.

Bijlage 6: Aanpassing arm's-lengthbeginsel:

Advies: Positief

Met deze maatregel worden verrekenprijsverschillen (transfer pricing mismatches) weggenomen die leiden tot een dubbele niet-belasting. De maatregel raakt zogenoemde 'informeel kapitaalstructuren'. Naar aanleiding van een toezegging aan de Tweede Kamer is een ambtelijk onderzoek naar dergelijke verrekenprijsverschillen in het kader van de aanpak van belastingontwijking verricht. Dat onderzoek is afgerond. De uitkomsten van het onderzoek sluiten aan bij de maatregel van de Commissie Ter Haar.

Met deze maatregel loopt Nederland internationaal meer in de pas. Het opnemen van overgangsrecht ligt bij deze maatregel niet voor de hand omdat een dubbele niet-belasting wordt bestreden en de Nederlandse toepassing van het arm's-lengthbeginsel meer in lijn wordt gebruikt met wat internationaal gebruikelijk is.

- Een neerwaartse aanpassing van de Nederlandse fiscale winst op grond van het arm's-lengthbeginsel blijft achterwege indien de vergoeding of betaling in een ander land bij een gelieerde partij niet of voor een lager bedrag als opbrengst in de heffing wordt betrokken.
- Op grond van het internationaal gehanteerde arm's-lengthbeginsel worden gelieerde lichamen voor fiscale doeleinden verondersteld onderling te handelen zoals onafhankelijke partijen onder vergelijkbare omstandigheden zouden doen. Dit heeft als doel te bewerkstelligen dat Nederland heft over de zakelijke ("at arm's length") winst in Nederland.
- De toepassing van het arm's-lengthbeginsel leidt er – kort gezegd – toe dat in Nederland de fiscale winst opwaarts of neerwaarts moet worden bijgesteld indien deze winst niet in overeenstemming is met de winst die een onafhankelijke partij zou hebben gerealiseerd.
- Ingeval de andere gelieerde partij waarmee de transactie is aangegaan geen corresponderende correctie aanbrengt, ontstaat een mismatch (verrekenprijsverschil).
- In de brief van 23 februari 2018 heeft het kabinet aangegeven dat de toepassing van het arm's-lengthbeginsel in bepaalde gevallen kan knellen met de aanpak van belastingontwijking.
- In dat kader is er een onderzoek naar de eventuele aanpassing van de toepassing van het arm's-lengthbeginsel aangekondigd.
- Uit het afgeronde onderzoek – dat door ambtelijk Financiën is uitgevoerd – blijkt dat de wijze van het wegnemen van de ongewenste dubbele niet-belasting als gevolg van een verschillende toepassing en/of interpretatie van het arm's-lengthbeginsel (verrekenprijsverschil) conform de voorgestelde maatregel uit de Commissie Ter Haar kan worden omarmd.
- Deze maatregel houdt kort gezegd in dat een neerwaartse correctie van de fiscale winst niet in aanmerking wordt genomen indien bij de andere, gelieerde partij geen of een te lage opwaartse bijstelling van de winst plaatsvindt. Met een dergelijke maatregel loopt Nederland internationaal meer in de pas.

Bijlage 7: Beperking afschrijving vermogensbestanddelen

Advies: Afwachten OESO-voorstellen

Met deze maatregel wordt tariefarbitrage tegengegaan bij verplaatsing van vermogensbestanddelen binnen een concern. Afhankelijk van de uiteindelijke invulling van Pijler 2, zullen de OESO-maatregelen deze tariefmismatch al bestrijden. Het is echter nog niet zeker dat dat het geval is. Deze maatregel heeft geen budgettaire effect.

- Indien in het land van de overdrager van een vermogensbestanddeel de overdrachtswinst (het verschil tussen de waarde economisch verkeer en de werkelijke kostprijs) niet in een voldoende compenserende heffing is betrokken, verbiedt Nederland de aftrek van afschrijvingskosten ter hoogte van die gehele overdrachtswinst.
- Overgangsrecht moet worden gezien. Voor de IV geldt dat de aangifte zou moeten worden uitgebreid. Overgangsrecht verhoogt in het algemeen de complexiteit. Belastingplichtigen die reeds waardevolle activa vanuit belastingparadijzen naar Nederland hebben gehaald kunnen worden geraakt. De mate waarin is afhankelijk van wat er onder een belastingparadijs wordt verstaan. Hier staat tegenover dat deze belastingplichtige in lijn met de gedachte achter het BEPS-project om belastingontwijking tegen te gaan hebben gehandeld (IP en substance op dezelfde locatie plaatsen) en niet op de maatregel hebben kunnen anticiperen. Door deze maatregel kunnen bedrijven worden ontmoedigd om hun structuur 'BEPS-proof' te maken.
- Door aan te sluiten bij buitenlandse heffing wordt de mate van heffing in Nederland deels afhankelijk van buitenlandse fiscale beleidskeuzes. Van belang is dat de Belastingdienst daarvoor kennis moet hebben van de wijze waarop de heffing in andere jurisdicties is vormgegeven. Die kennis is niet of beperkt beschikbaar. Dit maakt het uitoefenen van toezicht zeer moeilijk en leidt naar verwachting tot moeizame discussies met belastingplichtigen.
- Er wordt geen budgettaire opbrengst verwacht vanwege gedragseffecten. De fiscale behandeling is naar verwachting een belangrijke factor in de locatiekeuze voor de verplaatsing van waardevolle vermogensbestanddelen binnen concern vanuit laagbelastende landen.
- Met deze maatregel zullen verplaatsingen van waardevolle vermogensbestanddelen vanuit laagbelastende landen naar Nederland naar verwachting niet meer voorkomen. Dit kan ertoe leiden dat ook minder hoogwaardige banen die gepaard gaan met deze vermogensbestanddelen naar Nederland worden verplaatst. Tevens zullen de winsten die worden behaald met deze vermogensbestanddelen niet in Nederland belast worden.

Bijlage 8: Aanscherping earningsstrippingmaatregel:

Advies: Nut en noodzaak bezien

U (minister) heeft in het debat van 28 mei jl. – in een interruptie met de heer Segers (CU) - aan de Tweede Kamer toegezegd om eerst te analyseren in hoeverre de ongelijke fiscale behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen nog steeds, en dus ook nog na de maatregelen die het kabinet genomen heeft, een probleem is. In dat verband heeft u aangegeven, dat als er al een probleem blijkt te zijn, de vraag dient te worden beantwoord welk type oplossing het beste daarbij zou passen.

Een aanscherping van de earningsstrippingmaatregel raakt maar een kleine groep belastingplichtigen (200 grote bedrijven) en heeft geen effect heeft op het overgrote deel van het MKB vanwege de drempel van € 1 miljoen. Bovendien worden ook woningcorporaties geraakt. Nederland heeft de earningsstrippingmaatregel al aanzienlijk strenger geïmplementeerd dan minimumnorm uit ATAD1 en andere EU-lidstaten. In Kansrijk belastingbeleid 2020 geeft het CPB aan dat een aanscherping van de earningsstrippingmaatregel (aftrek van 30% naar 20% van de EBITDA) een negatief effect heeft op de investeringen en Nederland in een uitzonderingspositie plaatst ten opzichte van de andere landen.

- Met de deze maatregel wordt de huidige earningsstrippingmaatregel aangescherpt door het aftrekpercentage te verlagen van 30% naar 25% van de EBITDA. De maatregel draagt bij aan een fiscaal minder ongelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen.
- De Nederlandse implementatie van de earningsstrippingmaatregel, die met ingang van 1 januari 2019 in werking is getreden, heeft naast het beperken van renteaftrek een aanvullend doel. Nederland wil dat de earningsstrippingmaatregel eveneens (of beter: vooral) tot doel heeft dat een meer gelijke fiscale behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen wordt bereikt. Om die reden is de earningsstrippingmaatregel aanzienlijk strenger vormgegeven dan hetgeen ATAD1 (als minimum) vereist en dan omringende landen.
- De invoering van de earningsstrippingmaatregel in combinatie met het afschaffen van enkele specifieke renteaftrekbeperkingen leidt per saldo tot een structurele budgettaire opbrengst van circa € 1,9 miljard. De mogelijkheid om rente in aanmerking te nemen voor aftrek van de winst is per 1 januari 2019 derhalve aanzienlijk beperkt.
- De Commissie Ter Haar stelt in de 'aanvullende maatregelen' een aanscherping in de earningsstrippingmaatregel voor door het aftrekpercentage van 30% van de EBITDA naar 25% van de EBITDA te verlagen. Deze aanscherping leidt tot ingeschatte een structurele budgettaire opbrengst van € 300 miljoen. Hiervan wordt naar schatting circa € 40 miljoen door woningcorporaties opgebracht. Met deze aanscherping worden ongeveer 200 bedrijven extra geraakt waardoor het aantal dat bedrijven dat geraakt wordt naar schatting stijgt tot ongeveer 1700.
- Circa 93% van de huidige opbrengst van de earningsstrippingmaatregel wordt door het grootbedrijf opgebracht en 7% door het MKB. Een aanscherping raakt met name het grootbedrijf, het MKB wordt grotendeels ontzien door de bestaande drempel van € 1 miljoen. Dit betekent dat een aanscherping van de earningsstrippingmaatregel alleen effectief is tegen overmatige schuldfinanciering bij het grootbedrijf.
- De earningsstrippingmaatregel beperkt de renteaftrek, voor zover dat saldo aan renten meer bedraagt dan de hoogste van de drempel van € 1 miljoen of 30% van de fiscale EBITDA (grof gezegd: brutobedrijfsresultaat). Het procyclische karakter van de earningsstrippingmaatregel – vanwege de koppeling van de renteaftrek aan de EBITDA – in de crisis wringt, namelijk geen of een lage EBITDA leidt kort gezegd eerder tot een renteaftrekbeperking.
- Uit de analyse van de DNB blijkt dat de waarde van het vreemd vermogen van Nederlandse multinationals circa 50% van het bbp bedraagt (de waarde van het eigen vermogen is vergelijkbaar). Voor buitenlandse multinationals bedraagt dit echter 75% van het bbp. Daarnaast blijkt dat het aantal bedrijven in Nederland dat niet genoeg verdient om rente te kunnen betalen laag is.
- Er kan niet geconcludeerd worden dat Nederlandse bedrijven er financieel slechter voorstaan dan bedrijven in het buitenland. Er valt vanuit economisch perspectief veel voor te zeggen om de financieringsbeslissing van bedrijven fiscaal niet verder te beïnvloeden.
- Met de fiscale maatregelen in deze kabinetsperiode is een stap gezet om de belastingvoordelen voor vreemd vermogen te beperken en ondernemen met meer eigen vermogen te bevorderen.

Bijlage 9: Aftrekbeperking voor rente die samenhangt met de aankoop van deelnemingen

buiten verzoek

buiten verzoek

- Voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel wordt de vraag of rente aftrekbaar is vanaf 1 januari 2019 bepaald aan de hand van een algemene norm. De aftrekbeperking als gevolg van de earningsstrippingsmaatregel is generiek van toepassing op alle rente die per saldo is verschuldigd.
- Met andere woorden, zolang een belastingplichtige aan de algemene norm voldoet, is in beginsel sprake van aftrek. Zodra een belastingplichtige die norm overschrijdt, wordt de aftrek beperkt.
- Deze benadering staat in contrast met het voorstel van de Commissie Ter Haar voor een specifieke renteaftrekbeperking die samenhangt met de aankoop van deelnemingen.
- Met de invoering van de earningsstrippingsmaatregel in 2019 is besloten naast een nieuwe, algemene norm de specifieke renteaftrekbeperking af te schaffen. In dat kader is een met de Commissie Ter Haar vergelijkbare specifieke renteaftrekbeperking afgeschaft.
- Het vervangen van deze specifieke bepalingen door één generieke renteaftrekbeperking zorgt voor een robuuster systeem van renteaftrekbeperkingen.
- Met de introductie van een specifieke renteaftrekbeperkingen – zoals door de Commissie Ter Haar wordt voorgesteld – naast de earningsstrippingmaatregel, kan er sprake zijn van overlap. Daarmee ontstaat een verdere toename van de complexiteit in een toch al zeer complexe belastingwet.
- De schuif van specifiek naar generiek zal veelal betekenen dat rente die vóór 2019 niet in aftrek werd beperkt vanaf 2019 wel in aftrek wordt beperkt. Maar andersom is ook mogelijk, al schatten wij in dat – vanwege de overlap – het beduidend minder frequent zal zijn. Per saldo zal er aanzienlijk minder renteaftrek worden toegelaten. De earningsstrippingmaatregel in combinatie met het afschaffen van enkele specifieke renteaftrekbeperkingen resulteert in een structurele budgettaire opbrengst van circa € 1,9 miljard.
- Bovendien beperkt de huidige earningsstrippingmaatregel de facto ook de renteaftrek ter zake van de financiering van vrijgestelde winstbestanddelen. Voor de toepassing van de earningsstrippingmaatregel maken vrijgestelde deelnemingsvoordelen namelijk geen deel uit van de fiscale EBITDA voor het bepalen van ruimte voor renteaftrek.

Bijlage 10: Het afzien van een verlaging van het hoge en lage Vpb-tarief

Advies: neutraal

Met deze maatregel wordt een budgettaire ruimte gecreëerd van € 3,3 miljard. Het beeld kan ontstaan dat de ontwikkeling van Vpb-tarief van jaar tot jaar onzeker is. Deze onzekerheid/onvoorspelbaarheid kan een negatief effect hebben op het Nederlandse

investeringsklimaat. Een dergelijke onzekerheid kan ertoe leiden dat bedrijven geen vertrouwen kunnen ontleen aan de Nederlandse (fiscale) wetgeving.

- Om budgettaire ruimte te creëren zou kunnen worden afgezien van een verlaging van zowel het hoge (25% in 2020, 21,7% voorzien voor 2021) als het lage (16,5% in 2020, 15% voorzien in 2021) Vpb-tarief. Dit levert 3,3 mld euro op.
- Het structureel niet doorgaan van de verlaging van het hoge en lage Vpb-tarief levert voor het inkomstenkader **3,3 mld** op. Maar in de eerste jaren is de opbrengst voor het EMU-saldo **slechts 2 mld** en bereikt pas na enige jaren de **3,3 mld**. Het verschil loopt in het saldo.
- Zou het om een incidentele maatregel gaan, bijvoorbeeld als de Vpb-verlaging van het hoge en lage tarief alleen voor 2021 wordt geschrapt, dan wordt ook voor het inkomstenkader uitgegaan van het effect op de korte termijn: ca **2 mld**.
- Het nadeel van deze dekkingsbron is dat het kabinet hiermee over de gehele kabinetsperiode per saldo de lasten voor bedrijven heeft verzwaaard.
- Een verdere (structurele) verhoging van het hoge Vpb-tarief leidt tot een budgettaire opbrengst van 860 miljoen per procentpunt verhoging. Als dit alleen incidenteel (voor 2021) gedaan wordt levert het in dat jaar 534 miljoen op.
- Een verdere (structurele) verhoging van het lage Vpb-tarief leidt tot een budgettaire opbrengst van 289 miljoen per procentpunt verhoging. Als dit alleen incidenteel (voor 2021) gedaan wordt levert het in dat jaar 180 miljoen op.

Het beeld zal ontstaan dat de ontwikkeling van Vpb-tarief van jaar tot jaar onzeker is. Deze onzekerheid kan een negatief effect hebben op het Nederlandse investeringsklimaat. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat is een van de fiscale speerpunten van dit kabinet. Tijdens deze kabinetsperiode is de verlaging van het Vpb-tarief de enige getroffen maatregel die het fiscale vestigingsklimaat ten goede komt. Het afstel of uitstel van deze Vpb-tariefverlaging tot na deze kabinetsperiode doet afbreuk aan dit eerdere uitgangspunt in de fiscale beleidsagenda van dit kabinet en roept het beeld op van een onbetrouwbare overheid.

Bijlage 4a: mogelijke terugsluis lastenverlichting burgers en bedrijven

Er zal de wens zijn tot lastenverlichting en indien er (structurele) dekking wordt geleverd is die ruimte er ook. Wij adviseren voor lastenverlichting bij huishoudens met name te richten op generieke verlagingen zoals tarief eerste schijf. Wij adviseren om de arbeidskorting niet verder te intensiveren, aangezien deze de afgelopen jaren al sterk in omvang is toegenomen. Bij bedrijven lijkt een logische lastenverlichting een verlaging van de aof-premie. Een andere optie is het minder verhogen van vpb-tarief dan nu in dekkingspakketten staan.

Terugsluis burgers

Verlaging Tarief eerste schijf

De eerste schijf is een manier om generiek de lasten voor burgers te verlichten. Hier profiteren zowel werkenden als niet werkenden van. Een lastenverlichting door middel van de verlaging van het tarief eerste schijf is ook de basisoptie in het synthesesedocument van bouwstenen voor een beter belastingstelsel geweest.

Kosten: verlaging tarief eerste schijf met 0,1%-punt kent een derving van € 375 miljoen.

Terugsluis bedrijven

Verlagen loonkosten werkgevers

Zowel een verlaging van de loon- en inkomensheffing (burgers) als van de premies werknemersverzekeringen (bedrijven) zorgt voor een lagere belastingdruk op arbeid. De lastendruk op arbeid in Nederland is in Europees perspectief hoog. Op de lange termijn bestaat er geen onderscheid tussen het effect van hogere inkomstenbelasting dan wel hogere premies op werkgelegenheid en netto lonen. Verlaging van de premies werknemersverzekeringen – bijvoorbeeld de Aof – is daarmee een optie om het aantrekkelijker te maken voor bedrijven om werkgelegenheid te vergroten. De premies werknemersverzekeringen zijn enkel van toepassing op werknemers, niet op zelfstandigen.

Kosten: tariefsverlaging van de Aof met 0,1%-punt kent een derving van ongeveer €250 miljoen.

Verlagen hoge vpb-tarief

Over het algemeen geldt dat het vpb-tarief van invloed is voor de mate waarin bedrijven investeren en voor de vestigingslocatie van internationale ondernemingen. De vpb is vanuit economisch oogpunt een relatief verstoringende belasting met een grote impact op economische groei. Het kabinet heeft voor de winstbelasting de grondslag verbreedt met het voornemen de extra opbrengsten terug te sluizen middels een tariefverlaging naar 21,7%. Deze tariefsverlaging is eerder uitgesteld van 2020 naar 2021 en moet dus nog plaatsvinden. Het verdient aanbeveling om voorkeur te geven aan verlagen van het hoge vpb-tarief voor winsten boven 200.000 euro, aangezien het kabinet het lage vpb-tarief reeds verlaagd heeft naar 16,5%. Er bestaat geen economische rechtvaardiging voor dit onderscheid, in tegendeel, daar grote bedrijven vaak mobieler zien dan kleine bedrijven.

Kosten: tariefsverlaging met 1%-punt kent een derving van 860 miljoen euro.

Geannoteerde agenda voor bespreking minister van Financiën en ^{0.2}13/8

Hieronder vindt u een agenda met bespreekpunten. Doel van het overleg is om met elkaar stil te staan hoe beide bewindspersonen de bespreekpunten aankijken. Het voorstel is om de discussie in het coalitieoverleg van aanstaande maandag via dezelfde opzet te voeren.

buiten verzoek

2. Wat is absoluut noodzakelijk in augustus?

buiten verzoek

d. *Investerings naar voren halen*

De mogelijkheden om zowel private als publieke investeringen naar voren te halen worden momenteel in kaart gebracht.

buiten verzoek

3. Hervormingen en wensen

buiten verzoek

c. *Hervormingspakketten*

Mocht er toch de wens zijn om budgettaire middelen vrij te maken voor hervormingen of wensen, dan is het mogelijk door middel van o.a de VPB, Borstlap en Ter Haar dekkende hervormingspakketten te maken.

Bijlage: conceptnotitie coalitieoverleg 17 augustus

buiten verzoek

3. Additionele wensen (lastenverlichting en hervormingen)

a. Lastenverlichting en hervormingspakketten.

buiten verzoek

Voor u ligt de startnotitie voor de augustusbesluitvorming voor de komende anderhalve week (zie tabel 1 voor de planning). Allereerst wordt in hoofdstuk 1 het verhaal van de afgelopen maanden geschetst, waarbij ook wordt vooruitgekeken. In hoofdstuk 2 worden de onderwerpen besproken die in elk geval tijdens de augustusbesluitvorming moeten worden afgehandeld. Tot slot worden in hoofdstuk 3 mogelijke additionele wensen toegelicht.

buiten verzoek

buiten verzoek

Naast deze zaken waarover moet worden besloten, is uit de inventarisatie ook steun of openheid gebleken om in de augustusbesluitvorming te kijken naar hervormingen om de economie structureel te versterken. Zodoende zijn in deze notitie onder punt 3 dekkings- en hervormingspakketten in kaart gebracht. Inhoudelijk bleek er uit de gesprekken steun of openheid om in de augustusbesluitvorming hervormingen in het kader van Borstlap, eigen vermogen en schuldfinanciering en de woningmarkt ter hand te nemen. Met de opbrengsten uit de dekkings- en hervormingspakketten zouden dan andere wensen gefinancierd kunnen worden.

Tabel 1: planning augustusbesluitvorming.

buiten verzoek

buiten verzoek

Hierna zijn twee pagina's verwijderd, aangezien deze volledig buiten het verzoek vallen

2. Wat is noodzakelijk in augustus?

buiten verzoek

buiten verzoek

d. Investerings naar voren halen

- Door de Coronacrisis is van een deel van de ondernemingen solvabiliteit afgenomen en tegelijkertijd de onzekerheid over de toekomst toegenomen. Bedrijven zijn hierdoor over het algemeen minder bereid of in staat te investeren, wat op termijn impact heeft op het verdienvermogen.
- Het aanjagen van private investeren kan daarom behulpzaam zijn om zo de economische groei in de toekomst te waarborgen. Het versnellen van reeds geplande publieke investeringen kan daarnaast de vraag op de korte termijn stimuleren. De mogelijkheden om zowel het naar voren halen van private als publieke investeringen worden momenteel in kaart gebracht.
- Bij het naar voren halen van private investeringen zal het met name gaan om fiscale instrumenten zoals de WBSO of willekeurig afschrijven. Een lijst met maatregelen wordt gezamenlijk met EZK uitgewerkt.

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

3. Hervormingen en wensen

a. *Additionele lastenverlichting en hervormingen*

- Mogelijk bestaan er nog wensen tot lastenverlichting voor bepaalde groepen tijdens de augustusbesluitvorming. Uitgangspunt hierbij is dat deze lastenverlichting budgettair neutraal is (schuiven binnen inkomstenkader, bijv. tussen burgers en bedrijven).
- Zoals hierboven legt de Coronacrisis kwetsbaarheden in de economie bloot. Denk hierbij onder andere aan de kwetsbare positie van zzp'ers, de lange balansen van huishoudens en de schuldfinanciering van bedrijven. Door de zelfstandigenaftrek verder af te bouwen, de hypotheekrenteaftrek te versoberen en conform de commissie Ter Haar de vpb te hervormen kunnen deze kwetsbaarheden worden verminderd.
- Hervormingen moeten bijdragen aan - of i.i.g. niet negatief zijn voor - het verdienvermogen en/of het verminderen van kwetsbaarheid van de Nederlandse economie.
- Alle maatregelen met budgettaire opbrengsten moeten worden vastgelegd in het pakket Belastingplan 2021 of op een andere wijze met zekerheid van implementatie. Alleen dan kan de opbrengst gebruikt worden.
- De structurele opbrengsten mogen niet later dan in 2030 zijn gerealiseerd. Van de structurele opbrengsten gaat 1/3 naar het saldo, 1/2 naar lastenverlichting burgers en 1/6 naar een envelop voor de uitgavenkant. [PM EVT Aanpassingen]
- In bijgevoegde tabel vindt u drie mogelijke dekkingspakketten. Deze bevatten zowel dekking uit de vpb (schuif tussen groepen) als verschillende hervormingen die bijdragen aan het versterken van de economie en het verminderen van kwetsbaarheden. Indien er een wens is tot lastenverlichting voor bepaalde groepen zou naar deze dekkingspakketten kunnen worden gekeken.

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

Bijlage Overzichtstabel drie dekkingspakketten

PM KIJKEN HOE WE DIT EVENTUEEL WILLEN PRESENTEREN BIJ CO

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	Uitvoerbaar in jaar invoering?	In BP2021?	Zo nee, wanneer in wetgeving?
<u>Pakket 1</u>	-	-	-		
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6				

<i>Beperking verrekening verliesverrekening</i>	400 mln	2022	Niet zeker, op zijn vroegst 2022	ntb	ntb
<i>Aanscherpen CFC-maatregel</i>	(10-100 mln)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Aftrekbeperking aandeelhouderskosten</i>	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Onderzoek aftrekbeperking royalty's</i>	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten</i>	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)</i>	150 mln	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
<i>Beperking afschrijving vermogensbestanddelen</i>	0	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Totaal	4,6				
buiten verzoek					
<i>Pakket 2</i>	-	-	-		
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6	zie pakket 1			
earningsstrippingmaatregel	(0,3)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
dichten Bosal gat	(0,1)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Totaal	5,8				
buiten verzoek					
<i>Pakket 3</i>		-	-		
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Additionele verhogen vpb tarieven met 1%-punt (laag en hoog)	1,1	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6	zie pakket 1			
earningsstrippingmaatregel	(0,3)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
dichten Bosal gat	(0,1)	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Verlagen schijfgrens opstaptarief vpb naar €100.000	0,6	2021	ja	ja	
buiten verzoek					
Totaal	8,8				
buiten verzoek					

* De maatregelen die niet in BP 2021 kunnen worden verwerkt, worden voorlopig via een stelpost in de Vpb gedekt. Dit geldt met name voor de maatregelen bij Ter Haar.

Geannoteerde agenda voor bespreking minister van Financiën en ^{10.2.13/8}

Hieronder vindt u een agenda met bespreekpunten. Doel van het overleg is om met elkaar stil te staan hoe beide bewindspersonen de bespreekpunten aankijken. Het voorstel is om de discussie in het coalitieoverleg van aanstaande maandag via dezelfde opzet te voeren.

buiten verzoek

3. Hervormingen en wensen

Alle wensen dienen tenminste budget neutraal te zijn/gepaard te gaan met hervormingen.

buiten verzoek

c. Hervormingspakketten

Mocht er toch de wens zijn voor hervormingen of wensen, dan is het mogelijk door middel van o.a de VPB, Borstlap en Ter Haar dekkende hervormingspakketten te maken.

Conceptnotitie coalitieoverleg 17 augustus

Agenda

buiten verzoek

2. Wat is absoluut noodzakelijk in augustus?

buiten verzoek

e. Investerings naar voren halen

3. Additionele wensen (lastenverlichting en hervormingen)

buiten verzoek

c. Hervormingspakketten

Hierna zijn vijf pagina's verwijderd,
aangezien deze volledig buiten het
verzoek vallen

buiten verzoek

e. Investerings naar voren halen

- Door de Coronacrisis is van een deel van de ondernemingen solvabiliteit afgenomen en tegelijkertijd de onzekerheid over de toekomst toegenomen. Bedrijven zijn hierdoor over het algemeen minder bereid of in staat te investeren, wat op termijn impact heeft op het verdienvermogen.
- Het aanjagen van private investeren kan daarom behulpzaam zijn om zo de economische groei in de toekomst te waarborgen. Het versnellen van reeds geplande publieke investeringen kan daarnaast de vraag op de korte termijn stimuleren. De mogelijkheden om zowel het naar voren halen van private als publieke investeringen worden momenteel in kaart gebracht.
- Bij het naar voren halen van private investeringen zal het met name gaan om fiscale instrumenten zoals de WBSO of willekeurig afschrijven. Een lijst met maatregelen wordt gezamenlijk met EZK uitgewerkt.

buiten verzoek

10.2.e buiten verzoek

buiten verzoek

3. Hervormingen en wensen

buiten verzoek

buiten verzoek

c. Hervormingspakketten

- De crisis heeft kwetsbaarheden in de economische structuur laten zien. Hierbij is het van belang terug te grijpen op de huidige staat van de economie en overheidsfinanciën, en de volgende kwetsbaarheden die daaruit voortkomen:
  - De positie van flexwerkers en de rol van beleid hierin.
  - De lange balansen van huishoudens en bedrijven.
- Op deze terreinen zijn drie mogelijke hervormingspakketten samengesteld om deze kwetsbaarheden te verbeteren en waaruit de opbrengst voor een deel ook andere wensen gefinancierd kan worden. Deze hervormingen leiden:
  - Een verbetering van de economische structuur
  - Een verbetering van de overheidsfinanciën op de lange termijn
- Het kan ook dat de hervormingen vanuit politiek oogpunt belangrijk zijn. Hierbij moeten deze wel bijdragen aan - of i.i.g. niet negatief zijn voor - het verdienvermogen en/of het verminderen van kwetsbaarheid van de Nederlandse economie.
- Daarnaast is het van belang dat alle maatregelen met budgettaire opbrengsten moeten worden vastgelegd in het pakket Belastingplan 2021 of op een andere wijze met zekerheid van implementatie. Alleen dan kan de opbrengst gebruikt worden.
- De structurele opbrengsten mogen niet later dan in 2030 zijn gerealiseerd. Van de structurele opbrengsten kan een deel naar het saldo gaan, een deel naar lastenverlichting burgers en een deel naar een envelop voor de uitgavenkant.

10.2.g

- Met de opbrengsten uit de dekkings- en hervormingspakketten kunnen dan andere wensen gefinancierd worden en/of lastenverlichting aan bedrijven en werknemers gegeven worden. Enerzijds ligt het in de rede om lasten te verlichten bij bedrijven, omdat de lasten deze kabinetsperiode voor bedrijven met enkele miljarden toenemen terwijl ze voor huishoudens met enkele miljarden dalen. Aan de andere kant staan de winsten van bedrijven structureel minder onder druk dan het besteedbaar inkomen van werknemers.

Basispakket

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	Uitvoerbaar in jaar invoering?	In BP2021?	Zo nee, wanneer in wetgeving?
	-	-	-		
Basispakket Commissie Ter Haar	0,4				

<i>Beperking verrekening verliesverrekening</i>	<i>400 mln</i>	<i>2022</i>	<i>Niet zeker, op zijn vroegst 2022</i>	<i>ntb</i>	<i>ntb</i>
buiten verzoek					
Totaal hervormingen	1,1				
Verlaging aof-premie met 0,1%-punt	-0,2	2021	ja		
Basistarief box 1 omlaag met 0,2%	-0,8	2021	ja		
Structurele saldoverbetering	-0,1				
Totaal terugsluis	1,1				
buiten verzoek					

- Bovenstaand basispakket bevat een eerste stap wat betreft hervormingen vanuit de commissies ter Haar en Borstlap die de kwetsbaarheden in de Nederlandse economie aanpakken.
- Ten eerste wordt een maatregel uit het basispakket ter Haar geïmplementeerd, te weten de beperking van de verrekening van de verliesverrekening. Dit draagt bij aan een eerlijker en evenwichtige vennootschapsbelasting.

buiten verzoek

- Deze twee hervormingen leveren structureel €1,1 structureel op (na de kabinetsperiode). Omdat het hier gaat om hervormingen, kan het grootste deel van de lange termijn terugsluis van deze opbrengst ook worden ingezet in 2021. Om de lasten voor huishoudens te verlagen wordt in het basistarief in box 1 met 0,2% verlaagd in 2021. Om tegelijkertijd het aantrekkelijker te maken om mensen in dienst te nemen wordt ook de aof-premie verlaagd met 0,1%-punt. Tot slot verbetert dit pakket het saldo structureel met 0,1 mld.

Middenpakket

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	Uitvoerbaar in jaar invoering?	In BP2021?	Zo nee, wanneer in wetgeving?
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar	0,6				
<i>Beperken verliesverrekening</i>	<i>400 mln</i>	<i>2022</i>	<i>Niet zeker, op zijn vroegst 2022</i>	<i>ntb</i>	<i>ntb</i>
<i>Aanscherpen CFC-maatregel</i>	<i>(10-100 mln)</i>	<i>lange termijn</i>	<i>Op zijn vroegst</i>	<i>nee</i>	<i>feb-21</i>

			2022		
Aftrekbeperking aandeelhouderskosten	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
Onderzoek aftrekbeperking royalty's	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten	(ntb)	lange termijn	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)	150 mln	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
Beperking afschrijving vermogensbestanddelen	0	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
Earningsstrippingmaatregel	0,3	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
Dichten Bosal gat	0,1	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Totaal hervormingen en dekking	5,8				
Basistarief omlaag met 0,8%-punt	-3,0	2021			
aof-premie omlaag met 0,5%-punt	-1,2	2021			
Toptarief omlaag met 0,5%-punt	-0,2	2021			
buiten verzoek					
buiten verzoek					
Totaal terugsluis	-5,8				
buiten verzoek					

- In het middenpakket zet een verdere stap in hervormingen die bijdragen aan een weerbaardere economie. In dit pakket worden ook de andere hervormingen uit het basispakket ter haar geïmplementeerd, als ook twee maatregelen uit het aanvullende pakket ter haar. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in het eerlijker en bestendiger maken van de vennootschapsbelasting.

buiten verzoek
- Daarnaast wordt in dit pakket het vpb-tarieven niet verlaagd in 2021. Dit sluit waarschijnlijk beter aan bij de politieke werkelijkheid in beide Kamers. Daarnaast speelt dit veel budgettaire ruimte vrij om elders te lasten te verlichten voor burgers en bedrijven.
- De opbrengst kan worden gebruikt om de lasten op arbeid sterk te verlagen. Zo kan het basistarief met 0,8% omlaag en kunnen ook de lasten voor werkgevers worden verlaagd middels een lagere aof-premie. Hierdoor wordt het aantrekkelijker voor ondernemers om mensen in dienst te nemen.
buiten verzoek

Ambitiepakket

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	Uitvoerbaar in jaar invoering?	In BP2021?	Zo nee, wanneer in wetgeving?
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja	ja	
Additionele verhogen vpb tarieven met 1%-punt (laag en hoog)	1,1	2021	ja	ja	
Basispakket Commissie Ter Haar (als middenpakket)	0,6	zie pakket 1			

earningsstrippingmaatregel	-0,3	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
dichten Bosal gat	-0,1	2022	Op zijn vroegst 2022	nee	feb-21
buiten verzoek					
Verlagen schijfgrens opstarttarief vpb naar €100.000	0,6	2021	ja	ja	
buiten verzoek					
Totaal	8,8				
Basistarief box 1 omlaag met 1,1% (naar 36%)	-4,1	2021			
Aof-premie omlaag met 0,5%-punt	-1,2	2021			
Toptarief box 1 omlaag met 1% (naar 48,5%)	-0,3	2021			
buiten verzoek					
buiten verzoek					
Totaal terugsluis	-8,8				
buiten verzoek					

- Het ambitiepakket bevat wat betreft ter Haar buiten verzoek dezelfde maatregelen als in het middenpakket.
- Daarnaast worden in deze variant ook de vpb-tarieven met 1% verhoogd ten opzichte van het niveau van 2020.

- buiten verzoek

- Ook wordt hier de fiscaal bevoordeelde positie van directeur-groootaandeelhouders (dga's) beperkt door de schijfgrens van het lage vpb-tarief te verkorten tot €100.000, de doelmatigheidsmarge af te schaffen en het box 2 tarief te verhogen. Hiermee wordt de balans tussen werknemers, zzp'ers en dga's sterk verbeterd, wat conform de adviezen is van de commissie Borstlap en bouwstenen voor een beter belastingstelsel.
- In dit ambitiepakket kan een substantiële stap worden gezet in lastenverlichting op arbeid, door het basistarief box 1 te verlagen naar 36%, het toptarief naar 48,5% en de aof-premie met 0,5%-punt te verlagen.

- buiten verzoek

Conceptnotitie coalitieoverleg 17 augustus

Agenda

buiten verzoek

2. Wat is absoluut noodzakelijk in augustus?

buiten verzoek

e. Investeringspakketten

3. Additioneel: Lastenverlichting en hervormingen

buiten verzoek

b. Hervormingspakketten

buiten verzoek

Hierna zijn vijf pagina's verwijderd,
aangezien deze volledig buiten het
verzoek vallen.

buiten verzoek

buiten verzoek

e. Investerings en Groeifonds

- Het aantrekken van private investeringen kan behulpzaam zijn om zo de economische groei in de toekomst te waarborgen. Het versnellen van reeds geplande publieke investeringen kan daarnaast de vraag op de korte termijn stimuleren. De mogelijkheden om zowel het naar voren halen van private als publieke investeringen worden momenteel in kaart gebracht.
- Bij het naar voren halen van private investeringen zal het met name gaan om fiscale instrumenten zoals de WBSO of willekeurig afschrijven. Een lijst met maatregelen wordt gezamenlijk met EZK uitgewerkt.

buiten verzoek

10.2.e

10.2.e

Agendapunt 3 Lastenverlichting en hervormingen

buiten verzoek

b. Hervormingspakketten

- De crisis heeft kwetsbaarheden in de economische structuur laten zien. Hierbij is het van belang terug te grijpen op de huidige staat van de economie en overheidsfinanciën en de CSR's, en de volgende kwetsbaarheden die daaruit voortkomen:
  - De positie van flexwerkers en zelfstandigen en de rol van beleid hierin.
  - De lange balansen en schuldpositie van huishoudens en bedrijven.
  - De verliesverrekening van bedrijven.
- Op deze terreinen zijn drie mogelijke hervormingspakketten samengesteld om deze kwetsbaarheden te verbeteren en waaruit de opbrengst voor een deel ook andere wensen gefinancierd kan worden. Deze hervormingen leiden tot:
  - Een verbetering van de economische structuur
  - Een verbetering van de overheidsfinanciën op de lange termijn

buiten verzoek

buiten verzoek

S.

e

- De structurele opbrengsten mogen niet later dan in 2030 zijn gerealiseerd. Als uitgangspunt is genomen dat structurele opbrengsten niet later mogen worden gereserveerd. Van de structurele opbrengsten kan een deel naar het naar lastenverlichting burgers, een deel naar een envelop voor de uitgavenkant en een deel naar het saldo gaan.
- Met de opbrengsten uit de dekkings- en hervormingspakketten kunnen dan andere wensen gefinancierd worden en/of lastenverlichting aan bedrijven en werknemers gegeven worden. Enerzijds ligt het in de rede om lasten te verlichten bij bedrijven, omdat de lasten deze kabinetsperiode voor bedrijven met enkele miljarden toenemen terwijl ze voor huishoudens met enkele

miljarden dalen. Aan de andere kant staan de winsten van bedrijven afgelopen jaren structureel minder onder druk dan het besteedbaar inkomen van werknemers.

buiten verzoek

Pakket 1

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
<u>Geen tariefsverlaging in de Vpb</u> (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja
<u>Commissie Ter Haar: deel basispakket</u>	0,4		
<i>Beperking verrekening verliesverrekening</i>	400 mln.	2022	ntb
buiten verzoek			
Totaal hervorming en dekking	4,7		
<u>Lasten huishoudens verlagen</u> box 1 omlaag met 0,6%-punt	-2,2	2021	ja
<u>Werkgeverslasten verlagen:</u> met 0,2%-punt (aof-premie)	-0,5	2021	ja
buiten verzoek			
<u>Wbso mkb verhogen</u> structureel met €200 mln per jaar	-0,2	2021	ja
buiten verzoek			
Totaal terugsluis	-4,7		

- Bovenstaand pakket bevat een eerste stap wat betreft hervormingen vanuit de commissies ter Haar **buiten verzoek** die de kwetsbaarheden in de Nederlandse economie aanpakken.
- Ten eerste is er een maatregel uit het basispakket ter Haar, namelijk de beperking van de verrekening van de verliesverrekening. Dit draagt bij aan een eerlijker en evenwichtige vennootschapsbelasting. Er wordt nog gezien of het mogelijk is om in BP 2021 te verwerken.

- buiten verzoek
- Ook worden de vpb-tarieven in deze variant niet verlaagd. Dit speelt veel budgettaire ruimte vrij om de lasten voor burgers (zowel basistarief als toptarief) en werkgeverslasten verder te verlagen, en voor extra uitgaven.
- Om de lasten voor huishoudens te verlagen wordt het basistarief in box 1 met 0,6% verlaagd in 2021. Om het tegelijkertijd aantrekkelijker te maken om mensen in dienst te nemen worden ook werkgeverslasten verlaagd **buiten verzoek**

- buiten verzoek
- Verder wordt een deel ingezet om de het budget voor de wbso bij het MKB structureel te verhogen met €200 mln om zo innovatieve bedrijven in het mkb te blijven stimuleren. Omdat er in 2021 en 2022 al budgettaire ruimte was voor een verhoging van de wbso (van ca 130 mln.), is er in die jaren ook nog incidentele ruimte voor uitgaven. Daarnaast maakt dit pakket €0,5 mld vrij voor structurele uitgavenruimte.

- buiten verzoek

Pakket 2

Structurele	Beoogd jaar van	In BP2021?
-------------	-----------------	------------

opbrengst			
<u>Geen tariefsverlaging in de Vpb</u>	3,3	2021	ja
<u>Extra verhoging vpb-tarieven</u> met 0,5%-punt (naar 17% en 25,5%)	0,6	2021	
<u>Commissie ter haar: volledig basispakket</u>	0,6		
Beperken verliesverrekening	400 mln	2022	ntb
Aanscherpen CFC-maatregel	(10-100 mln)	lange termijn	nee
Aftrekbeperking aandeelhouderskosten	(ntb)	lange termijn	nee
Onderzoek aftrekbeperking royalty's	(ntb)	lange termijn	nee
Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten	(ntb)	lange termijn	nee
Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)	150 mln	2022	nee
Beperking afschrijving vermogensbestanddelen	0	2022	nee
<u>Commissie Ter Haar: additioneel</u>	0,4		
earningsstrippingmaatregel	300 mln	2022	nee
dichten Bosal gat	100 mln	2022	nee
buiten verzoek			
Totaal hervorming en dekking	6,7		
<u>Lasten huishoudens verlagen</u> Basistarief omlaag met 0,8%-punt	-3,0	2021	
<u>Werknemerslasten verlagen</u> toptarief omlaag met 0,5%	-0,2		
<u>Werkgeverslasten verlagen</u> : aof-premie omlaag met 0,4%-punt	-0,9	2021	
<u>Lastenverlichting autodomein</u> (lager tarief bpm)	-0,2	2021	
<u>Wbso mkb verhogen</u> structureel met €200 mln per jaar	-0,2		
buiten verzoek			
Totaal terugsluis	-6,7		

- Dit pakket zet een verdere stap in hervormingen die bijdragen aan een weerbaardere economie. In dit pakket worden ook de andere hervormingen uit het basispakket Ter Haar geïmplementeerd, als ook twee maatregelen uit het aanvullende pakket Ter Haar. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in het eerlijker en bestendiger maken van de vennootschapsbelasting.
- buiten verzoek
- Daarnaast worden in dit pakket de vpb-tarieven verhoogd met 0,5%-punt in 2021. Dit speelt veel budgettaire ruimte vrij om de lasten voor burgers (zowel basistarief als toptarief) en werkgeverslasten verder te verlagen, en voor extra uitgaven. buiten verzoek
- buiten verzoek

Pakket 3

Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
-----------------------	---------------------------	------------

<u>Geen tariefsverlaging in de Vpb</u>	3,3	2021	ja
<u>Extra verhoging vpb-tarieven</u> met 1%-punt (naar 17% en 25,5%)	1,1	2021	ja
<u>Commissie ter haar: volledig basispakket</u>	0,6	zie pakket 1	
<u>Commissie ter haar: additioneel</u>	0,4		
<i>earningsstrippingmaatregel</i>	300 mln	2022	nee
<i>dichten Bosal gat</i>	100 mln	2022	nee
buiten verzoek			
<u>Borstlap dga</u> : verlagen schijfgrens opstarttarief vpb naar €100.000	0,6	2021	ja
buiten verzoek			
Totaal hervorming en dekking	9,1		
<u>Lasten huishoudens verlagen</u> Basistarief omlaag met 1,1%-punt	-4,1	2021	
<u>Werknemerslasten verlagen</u> toptarief omlaag met 1%-punt	-0,3	2021	
<u>Werkgeverslasten verlagen</u> aof-premie omlaag met 0,4%-punt	-0,9	2021	
buiten verzoek			
<u>Lastenverlichting autodomein</u> (lager tarief bpm)	-0,3	2021	
<u>Wbso mkb</u> verhogen structureel met €200 mln per jaar	-0,2	2021	
buiten verzoek			
Totaal terugsluis	-9,1		

- In pakket 3 worden de vpb-tarieven met 1% verhoogd ten opzichte van het niveau van 2020

buiten verzoek
----

buiten verzoek

- Ook wordt hier de fiscaal bevoordeelde positie van directeur-groootaandeelhouders (dga's) beperkt door de schijfgrens van het lage vpb-tarief te verkorten tot €100.000, de doelmatigheidsmarge af te schaffen en het box 2 tarief te verhogen. Hiermee wordt de balans tussen werknemers, zzp'ers en dga's sterk verbeterd, wat conform de adviezen is van de commissie Borstlap en bouwstenen voor een beter belastingstelsel.
- In dit ambitiepakket kan een substantiële stap worden gezet in lastenverlichting op arbeid, door het basistarief box 1 te verlagen met 1,1%-punt en het toptarief met 1%-punt. Ook de uitgaven kunnen verder worden verhoogd.

10.2.e

buiten verzoek

Appendix maatregelen pakketten

Tarieven in de Vpb. Het lage vpb tarief is in 2020 verlaagd van 19% naar 16,5% en het hoge tarief op 25% gebleven. In 2021 is een verlaging van het hoge vpb tarief van 25% naar 21,7% en van het lage vpb tarief van 16,5% naar 15% voorzien. Er kan worden afgezien van de verlaging, of de tarieven kunnen worden verhoogd.

Commissie Ter Haar: beperking verrekening verliesrekening. De maatregel beperkt de verliesverrekening tot maximaal 50% van de belastbare winst per jaar, in combinatie met een onbeperkte voorwaartse verliesverrekeningstermijn en een doelmatigheidsdrempel van € 1 miljoen.

Commissie Ter Haar: aanscherpen CFC-maatregel. De CFC-maatregel volgt uit ATAD1 en is gericht tegen het verschuiven van winsten naar buitenlandse laagbelaste gecontroleerde lichamen of vaste inrichtingen.

Commissie Ter Haar: aftrekbeperking aandeelhouderskosten. Deze maatregel verbreedt de grondslag door de aftrekbaarheid van aandeelhouderskosten te beperken tot een bepaald percentage van de winst.

Commissie Ter Haar: onderzoek aftrekbeperking royalty's. Het gaat hierbij - om een onderzoek naar een maatregel die de grondslag kan verbreden door de aftrekbaarheid van royaltykosten te maximaliseren tot een bepaald percentage van de belastbare winst.

Commissie Ter Haar: Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten. Door deze maatregel zou de aftrek van rente (bestaande earningsstrippingmaatregel), (eventueel na onderzoek) aandeelhouderskosten en (eventueel na onderzoek) royalty's niet alleen beperkt zijn binnen de specifieke soort, maar ook in het totaal van deze kosten.

Commissie Ter Haar: Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal). Op grond van het internationaal gehanteerde arm's-lengthbeginsel worden gelieerde lichamen voor fiscale doeleinden verondersteld onderling te handelen zoals onafhankelijke partijen onder vergelijkbare omstandigheden zouden doen. De toepassing van het arm's-lengthbeginsel leidt ertoe dat in Nederland de fiscale winst opwaarts of neerwaarts moet worden bijgesteld indien deze winst niet in overeenstemming is met de winst die een onafhankelijke partij zou hebben gerealiseerd.

Commissie Ter Haar: Beperking afschrijving vermogensbestanddelen. Indien in het land van de overdrager van een vermogensbestanddeel de overdrachtswinst (het verschil tussen de waarde economisch verkeer en de werkelijke kostprijs) niet in een voldoende compenserende heffing is betrokken, verbiedt Nederland de aftrek van afschrijvingskosten ter hoogte van die gehele overdrachtswinst. Met deze maatregel wordt tariefarbitrage tegengegaan bij verplaatsing van vermogensbestanddelen binnen een concern.

Commissie Ter Haar: earningsstrippingmaatregel. Met de deze maatregel wordt de huidige earningsstrippingmaatregel aangescherpt door het aftrekpercentage te verlagen van 30% naar 25% van de EBITDA. De maatregel draagt bij aan een fiscaal minder ongelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen.

Commissie Ter Haar: dichten Bosal gat. Een renteaftrekbeperking voor financiering van deelnemingen.

buiten verzoek

Borstlap dga: verlagen schijfgrens opstarttarief vpb naar 100.000 euro. De huidige schijfgrens voor het lage vpb-tarief is €200.000. Om de verstoringen in het belastingstelsel te verminderen kan deze worden verlaagd naar €100.000.

buiten verzoek

buiten verzoek

10.2.e

Conceptnotitie coalitieoverleg 17 augustus

Agenda

1.

buiten verzoek
2.

buiten verzoek
3. Additioneel: Lastenverlichting en hervormingen

buiten verzoek

b. Hervormingspakketten

buiten verzoek

Hierna zijn vijf pagina's verwijderd,
aangezien deze volledig buiten het
verzoek vallen.

Agendapunt 2 Wat is noodzakelijk in augustus?

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

buiten verzoek

e. Investerings naar voren halen en Groeifonds

- Het aanjagen van private investeringen kan behulpzaam zijn om zo de economische groei in de toekomst te waarborgen. Het versnellen van reeds geplande publieke investeringen kan daarnaast de vraag op de korte termijn stimuleren. De mogelijkheden om zowel het naar voren halen van private als publieke investeringen worden momenteel in kaart gebracht.
- Bij het naar voren halen van private investeringen zal het met name gaan om fiscale instrumenten zoals de WBSO of willekeurig afschrijven. Een lijst met maatregelen wordt gezamenlijk met EZK uitgewerkt.

buiten verzoek

10.2.e

10.2.e

Agendapunt 3 Additioneel: Lastenverlichting en hervormingen

buiten verzoek

b. Hervormingspakketten

- De crisis heeft kwetsbaarheden in de economische structuur laten zien. Hierbij is het van belang terug te grijpen op de huidige staat van de economie en overheidsfinanciën en de CSR's, en de volgende kwetsbaarheden die daaruit voortkomen:
  - De positie van flexwerkers en zelfstandigen en de rol van beleid hierin.
  - De lange balansen en schuldbestand van huishoudens en bedrijven.
  - De verliesverrekening van bedrijven.
- Op deze terreinen zijn drie mogelijke hervormingspakketten samengesteld om deze kwetsbaarheden te verbeteren en waaruit de opbrengst voor een deel ook gebruikt kan worden om andere wensen te financieren. Deze hervormingen leiden tot:
  - Een verbetering van de economische structuur
  - Een verbetering van de overheidsfinanciën op de lange termijn
- Daarnaast is in de afgelopen jaren gebleken dat het huidige stelsel voor vermogensheffingen maatschappelijk onacceptabel en juridisch kwetsbaar is. Om het stelsel voor de toekomst robuust en maatschappelijk aanvaardbaar te houden, dient ook hier een hervorming plaats te vinden.
- Verder is het van belang dat alle maatregelen met budgettaire opbrengsten moeten worden vastgelegd in het pakket Belastingplan 2021 of op een andere wijze met zekerheid van implementatie. Alleen bij steun van een meerderheid van het parlement kan de opbrengst gebruikt worden. Voor de maatregel verliesverrekening uit Ter Haar wordt bekeken of dit mogelijk is. De overige maatregelen van Ter Haar en de structurele hervormingen op de woningmarkt (o.a. de hypotheekrenteaftrek) kunnen pas volgend jaar in wetgeving worden gezet. Het voorstel is om voor de dekkingsmaatregelen die niet in BP 2021 kunnen worden verwerkt een stelpost in de vpb op te nemen.
- De structurele opbrengsten mogen niet later dan in 2030 zijn gerealiseerd. Als uitgangspunt is genomen dat structurele opbrengsten niet later mogen worden gereserveerd. Van de structurele opbrengsten kan een deel naar het naar lastenverlichting burgers, een deel naar een envelop voor de uitgavenkant en een deel naar het saldo gaan.
- Met de opbrengsten uit de dekkings- en hervormingspakketten kunnen dan andere wensen gefinancierd worden en/of lastenverlichting aan bedrijven en werknemers gegeven worden.

buiten verzoek

Pakket 1

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
Geen tariefsverlaging in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	2021	ja
Commissie ter haar: deel basispakket	0,4		
<i>Beperking verrekening verliesverrekening</i>	400 mln	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	ntb
buiten verzoek			
Totaal hervorming en dekking	4,7		
Werknemerslasten verlagen box 1 omlaag met 0,4%-punt	-1,5	2021	ja
Loonkosten verlagen: met 0,45%-punt (aof-premie)	-1,1	2021	ja
Wbso mkb verhogen structureel met €200 mln per jaar	-0,2	2021	ja
buiten verzoek			
Totaal terugsluis	-4,7		

- Bovenstaand pakket bevat een eerste stap voor hervormingen vanuit ter Haar buiten verzoek die de kwetsbaarheden in de Nederlandse economie aanpakken.
- Ten eerste is er een maatregel uit het basispakket Ter Haar, namelijk de beperking van de verrekening van de verliesverrekening. Dit draagt bij aan een eerlijker en evenwichtige vennootschapsbelasting. Er wordt nog bezien of het mogelijk is om in BP 2021 te verwerken.

buiten verzoek

- Ook worden de vpb-tarieven in deze variant bevroren op het tarief van 2020, en dus niet verlaagd. Hiermee worden allereerst de loonkosten verlaagd via de Aof-premie. Dit zorgt voor een verlaging van de lasten op arbeid en werkgevers worden ontzien doordat ze lagere loonkosten betalen. Bovendien is dit ook economisch gezien een goede maatregel doordat het goedkoper wordt om mensen in dienst te nemen en waarmee de werkgelegenheid wordt gestimuleerd. Verder wordt een deel ingezet om de het budget voor de wbso bij het MKB structureel te verhogen met €200 mln om zo innovatieve bedrijven in het mkb te blijven stimuleren en ondernemers tegemoet te komen. Dit werkt ook structuurversterkend, omdat dit R&D stimuleert en dus de toekomstige economische ontwikkeling. Omdat er incidenteel al budgettaire ruimte was voor een verhoging van de wbso (van ca 130 mln.), is er in die jaren ook nog incidentele ruimte voor uitgaven.
- Daarnaast worden de lasten voor huishoudens verlaagd door het basistarief in box 1 met 0,45% te verlagen in 2021. Een deel wordt ook ingezet voor een herziening box 3, waarbij een heffingsvrij vermogen van 100.000 euro wordt geïntroduceerd.
- Verder maakt dit pakket €0,6 mld vrij voor structurele uitgavenruimte. En komt ongeveer 15% van de structurele opbrengst ten goede aan het saldo. Dit komt neer op structureel €0,7 mld.

Pakket 2

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
<u>Geen tariefsverlaging in de Vpb</u>	3,3	2021	ja
<u>Extra verhoging vpb-tarieven</u> met 0,5%-punt (naar 17% en 25,5%)	0,6	2021	
<u>Commissie ter haar: volledig basispakket</u>	0,6		
Beperken verliesverrekening	400 mln	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	ntb
Aanscherpen CFC-maatregel	(10-100 mln)	op zijn vroegst 2022	nee
Aftrekbeperking aandeelhouderskosten	(ntb)	op zijn vroegst 2022	nee
Onderzoek aftrekbeperking royalty's	(ntb)	op zijn vroegst 2022	nee
Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten	(ntb)	op zijn vroegst 2022	nee
Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)	150 mln	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	nee
Beperking afschrijving vermogensbestanddelen	0	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	nee
<u>Commissie ter haar: additioneel</u>	0,4		
earningsstrippingmaatregel	300 mln	2022	nee
dichten Bosal gat	100 mln	2022	nee
buiten verzoek			
Totaal hervorming en dekking	6,7		
<u>Werknemerslasten verlagen</u> Basistarief omlaag met 0,7%-punt	-2,6	2021	
<u>Werknemerslasten verlagen</u> toptarief omlaag met 0,5%	-0,2		
<u>Loonkosten verlagen:</u> aof-premie omlaag met 0,55%-punt	-1,3	2021	
<u>Wbso mkb verhogen</u> structureel met €200 mln per jaar	-0,2		
<u>Lastenverlichting autodomein</u> (lager tarief bpm/mrb)	-0,2	2021	
buiten verzoek			
Totaal terugsluis	-6,7		

- Dit pakket zet een verdere stap in hervormingen die bijdragen aan een weerbaardere economie. In dit pakket worden ook de andere hervormingen uit het basispakket Ter Haar geïmplementeerd, als ook twee maatregelen uit het aanvullende pakket Ter Haar. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in het eerlijker en bestendiger maken van de vennootschapsbelasting.
- buiten verzoek
- Daarnaast worden in dit pakket de vpb-tarieven verhoogd met 0,5%-punt in 2021. Dit speelt budgettaire ruimte vrij om de lasten voor burgers (zowel basistarief als toptarief) en loonkosten verder te verlagen. Daarnaast kan een deel worden ingezet om de lasten binnen het autodomein te verlichten.

Pakket 3

	Structurele opbrengst	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
<u>Geen tariefsverlaging in de Vpb</u>	3,3	2021	ja
<u>Extra verhoging vpb-tarieven</u> met 1% punt (naar 17% en 25,5%)	1,1	2021	ja
<u>Commissie ter haar: volledig basispakket</u>	0,6	zie pakket 2	
<u>Commissie ter haar: additioneel</u>	0,4		
<i>earningsstrippingmaatregel</i>	300 mln	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	nee
<i>dichten Bosal gat</i>	100 mln	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	nee
buiten verzoek			
Totaal hervorming en dekking	9,1		
<u>Werknemerslasten verlagen</u> Basistarief omlaag met 1%-punt	-3,7	2021	
<u>Werknemerslasten verlagen</u> toptarief omlaag met 1%-punt	-0,3	2021	
<u>Loonkosten verlagen</u> aof-premie omlaag met 0,85%-punt	-2,0	2021	
<u>Wbso mkb</u> verhogen structureel met €200 mln per jaar	-0,2	2021	
<u>structurele uitgavenruimte</u>	-0,6	2021	
(Incidentele additionele uitgavenruimte van 130 mln)	0		
<u>Lastenverlichting autodomein</u> (lager tarief bpm/mrb)	-0,3	2021	
buiten verzoek			
Totaal terugsluis	-9,1		

- In pakket 3 worden de vpb-tarieven met 1% verhoogd ten opzichte van het niveau van 2020, buiten verzoek
- Ook wordt hier de fiscaal bevoordeelde positie van directeur-groootaandeelhouders (dga's) beperkt door de schijfgrens van het lage vpb-tarief te verkorten tot €100.000, de doelmatigheidsmarge af te schaffen en het box 2 tarief te verhogen. Hiermee wordt de balans tussen werknemers, zzp'ers en dga's sterk verbeterd, wat conform de adviezen is van de commissie Borstlap en bouwstenen voor een beter belastingstelsel.
- In dit ambitiepakket kan een substantiële stap worden gezet in lastenverlichting op arbeid, door het basistarief box 1 te verlagen met 1%-punt en het toptarief met 1%-punt. En ook door de loonkosten significant te verlagen om de werkgelegenheid te stimuleren en de lasten op arbeid en voor bedrijven te verlagen.

10.2.e

buiten verzoek

Appendix maatregelen pakketten

Tarieven in de Vpb. Het lage vpb tarief is in 2020 verlaagd van 19% naar 16,5% en het hoge tarief op 25% gebleven. In 2021 is een verlaging van het hoge vpb tarief van 25% naar 21,7% en van het lage vpb tarief van 16,5% naar 15% voorzien. In de pakketten is het voorstel om af te zien van de verlaging, en deze of te bevriezen op het niveau van 2020 of te verhogen.

Commissie Ter Haar: beperking verrekening verliesrekening. De maatregel beperkt de verliesverrekening tot maximaal 50% van de belastbare winst per jaar, in combinatie met een onbeperkte voorwaartse verliesverrekeningstermijn en een doelmatigheidsdrempel van € 1 miljoen.

Commissie Ter Haar: aanscherpen CFC-maatregel. De CFC-maatregel volgt uit ATAD1 en is gericht tegen het verschuiven van winsten naar buitenlandse laagbelaste gecontroleerde lichamen of vaste inrichtingen.

Commissie Ter Haar: aftrekbeperking aandeelhouderskosten. Deze maatregel verbreedt de grondslag door de aftrekbaarheid van aandeelhouderskosten te beperken tot een bepaald percentage van de winst.

Commissie Ter Haar: onderzoek aftrekbeperking royalty's. Het gaat hierbij - om een onderzoek naar een maatregel die de grondslag kan verbreden door de aftrekbaarheid van royaltykosten te maximaliseren tot een bepaald percentage van de belastbare winst.

Commissie Ter Haar: Gezamenlijke cap beperking aftrek rente en hoofdkantoorkosten. Door deze maatregel zou de aftrek van rente (bestaande earningsstrippingmaatregel), (eventueel na onderzoek) aandeelhouderskosten en (eventueel na onderzoek) royalty's niet alleen beperkt zijn binnen de specifieke soort, maar ook in het totaal van deze kosten.

Commissie Ter Haar: Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal). Op grond van het internationaal gehanteerde arm's-lengthbeginsel worden gelieerde lichamen voor fiscale doeleinden verondersteld onderling te handelen zoals onafhankelijke partijen onder vergelijkbare omstandigheden zouden doen. De toepassing van het arm's-lengthbeginsel leidt ertoe dat in Nederland de fiscale winst opwaarts of neerwaarts moet worden bijgesteld indien deze winst niet in overeenstemming is met de winst die een onafhankelijke partij zou hebben gerealiseerd.

Commissie Ter Haar: Beperking afschrijving vermogensbestanddelen. Indien in het land van de overdrager van een vermogensbestanddeel de overdrachtswinst (het verschil tussen de waarde economisch verkeer en de werkelijke kostprijs) niet in een voldoende compenserende heffing is betrokken, verbiedt Nederland de aftrek van afschrijvingskosten ter hoogte van die gehele overdrachtswinst. Met deze maatregel wordt tariefarbitrage tegengegaan bij verplaatsing van vermogensbestanddelen binnen een concern.

Commissie Ter Haar: earningsstrippingmaatregel. Met de deze maatregel wordt de huidige earningsstrippingmaatregel aangescherpt door het aftrekpercentage te verlagen van 30% naar 25% van de EBITDA. De maatregel draagt bij aan een fiscaal minder ongelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen.

Commissie Ter Haar: dichten Bosal gat. Een renteaftrekbeperking voor financiering van deelnemingen.

buiten verzoek

Borstlap dga: verlagen schijfgrens opstarttarief vpb naar 100.000 euro. De huidige schijfgrens voor het lage vpb-tarief is €200.000. Om de verstoringen in het belastingstelsel te verminderen kan deze worden verlaagd naar €100.000.

buiten verzoek

buiten verzoek

10.2.e

Achtergrond 5. Feitelijke achtergrond tarieven vennootschapsbelasting

Aanpassingen tarieven gedurende kabinetsperiode

- In het huidige beeld wordt het lage vpb-tarief structureel in 2021 verlaagd naar 15% en het hoge vpb-tarief naar 21,7%.
- Indien er voor wordt gekozen de tarieven te bevriezen in 2021 komt het lage tarief uit op 16,5% en het hoge tarief op 25%

Huidig beleid

Vpb-tarief	2019	2020	2021	struc
Tot €200.000	19%	16,5%	15%	15%
Vanaf €200.000	25%	25%	21,7%	21,7%

Bevriezen vpb tarieven in 2021

Vpb-tarief	2019	2020	2021	struc
Tot €200.000	19%	16,5%	16,5%	16,5%
Vanaf €200.000	25%	25%	25%	25%

Mogelijkheden lastenverlichting

- Per 1%-punt vpb laag is opbrengst 289 mln in 2021, per 1%-punt vpb hoog is 860 mln.
- Het niet verlagen vpb hoog levert €2,84 mld op, niet verlagen vpb laag levert 0,43 mld op.
- Het niet verlagen beide tarieven in 2021 levert dus €3,3 mld op. NB: dit is alleen opbrengst als ze structureel niet verlaagd worden, incidenteel is opbrengst lager, omdat dan wordt gerekend met de incidenteel lagere grondslag.
- Een schijfverlenging naar 250.000 euro verlicht de lasten met 189 mln, uitgaande van de huidige tarieven voor 2021 (15/21,7%).
- De belastingdruk van een directeur-grotaandeelhouder (dga) (wat bestaat uit de vpb en box 2) is momenteel aanzienlijk lager dan dat van een werknemer. Een verlaging van het lage vpb-tarief gaat in tegen het advies van de commissie Borstlap om de belastingdruk tussen zelfstandigen, dga's en werknemers naar elkaar toe te bewegen. Als de belastingdruk van dga's verder uit de pas loopt met dat van werknemers en zelfstandigen dan werkt dit belastingarbitrage in de hand.

Opties terugsluis bevroren vpb-tarieven

Tabel 1: opbrengst vpb bij bevroren tarieven op niveau 2020

Inkomsten opbrengst (in €mld, - is lastenverlichting)	2021	2022	2023	Struc
Bevroren tarieven in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	3,3	3,3	3,3
Totaal opbrengst	3,3	3,3	3,3	3,3

- Indien de vpb-tarieven in 2021 worden bevroren op de stand van 2020 dan levert dit vanaf 2021 **structureel €3,3 miljard per jaar op** (zie tabel 1).
- Er zijn verschillende mogelijkheden om deze opbrengst terug te sluizen naar het bedrijfsleven. In tabel 2 staan de budgettaire sleutel voor verschillende maatregelen. Hier zijn vier soorten terugsluis te onderscheiden:
  1. Een generale lastenverlichting bedrijfsleven (inclusief mkb)
  2. Specifieke lastenverlichting voor bedrijven
  3. Maatregelen aan de uitgavenzijde
  4. Stimuleren bedrijfsleven via gemeenten
- In de rest van de notitie worden deze opties tot terugsluis verder toegelicht.

Tabel 2: sleutel voor mogelijke terugsluis naar bedrijven

<u>Mogelijkheden terugsluis</u>		Huidige stand	per eenheid	derving per eenheid (€ mln)	Per wanneer
1. Generale terugsluis					2021
a. vpb	Verlagen vpb hoog	25 %	0,1%-punt	-86	2021
	Verlagen vpb laag (mkb)	16,5%	0,1%-punt	-29	2021
	Verlengen eerste schijf	€ 200.000	€ 10.000	-41	2021
b. aof	Verlagen aof generiek	6,8%	0,1%-punt	-237	2021
	Verlagen lage aof (mkb; per 2022)		0,1%-punt	-45	2022
c. Willekeurige afschrijvingen	Generieke willekeurige afschrijving (incidenteel)		Incidenteel	-122 (incidenteel)	2021
2. specifieke lastenverlichting					
a. Wbso	Tarief eerste schijf niet-starters	32%	1%-punt	-17	2021
	Tarief eerste schijf starters	40%	1%-punt	-2	2021
	Tarief tweede schijf	16%	1%-punt	-39	2021
	Drempel verhogen	€ 350.000	€ 25.000	-8	2021
b. EIA	Aftrekpercentage	45%	1%-punt	-3,3	2021
c. MIA	aftrekpercentage 36%	36%	1%-punt	-0,8	2021
	aftrekpercentage 27%	27%	1%-punt	-2,9	2021
	aftrekpercentage 13,5%	13,5%	1%-punt	-0,5	2021
d. BIK			1%-punt	-800	Ntb
e. KIA	aftrekpercentage	28%	1%-punt	-14	2021
f. ODE verlagen	Verlaging 3e en 4e schijf elektriciteit en 3e schijf gas		Voorstel EZK	-€209 mln in 2021 en €-261 in 2022	2021
3. uitgaven					
a. Scale ups	intensiveren scale ups conform plan EZK	Incidenteel beleid 2021	voorstel EZK	-150	2021
a.1 (lasten). Aandelenoptierechten start ups en scale ups	Later moment van heffing of keuzeregime			-5 mln	2022
b. Cofinanciering	intensiveren EU-cofinanciering conform plan EZK	Incidenteel beleid 2021, kan evt langer	voorstel EZK	-255	2021
4. Stimuleren bedrijfsleven via gemeenten.	Stimuleren bedrijfsleven door gemeenten (bijv. herstructurering bedrijventerrein of leningen start- en scale-ups	Incidenteel voor 2020 en/of 2021 mogelijk	2,5 mln. per bedrijventerrein of project winkelstraten Voor leningen indicatief op 100	-100 mln. voor herstructurering -100 mln. voor leningen	Vanaf 2020 is mogelijk.

Toelichting per maatregel

1a. vpb (generiek en voor mkb)

- In de tabel worden de kosten van het verlagen in beeld gebracht ten opzichte van de situatie waarbij de vpb tarieven in 2021 gelijk blijven aan 2020.
- Een verlaging van het hoge vpb-tarief met bijvoorbeeld 1%-punt (naar 24%) zou €860 mln kosten. Een verlaging van het lage vpb tarief met bijvoorbeeld een 0,5%-punt (naar 16%) zou 145 mln kosten.
- Budgettaire bedragen vpb zijn onder de veronderstelling dat het om structurele aanpassingen gaat. Incidenteel is opbrengst lager, omdat dan wordt gerekend met de incidenteel lagere grondslag.

1b. Lager aof-tarief (generiek en voor mkb)

- Een verlaging van de aof-premie betekent lagere werkgeverslasten op arbeid. Een verlaging van het generieke aof-tarief kost 237 mln per 0,1%-punt (het tarief in 2020 is 6,77%). Een verlaging van 1%-punt van het generieke tarief kost dus €2,37 mld per jaar (zonder rekening te houden met gedrags- en inverteertheffecten).
- Er wordt volgens de bestaande plannen een gedifferentieerde Aof-premie ingevoerd. Dit betekent een lager tarief voor bedrijven tot 25 werknemers (gemeten naar de loonsom van een gemiddelde werknemer). Hiervoor is vanaf 2021 een budget van 450 mln. beschikbaar (200 mln uit het dividendpakket, en 250 mln. gedekt uit de Aof-premie zelf). De gedifferentieerde aof-premie kan echter pas per 2022 worden ingevoerd.
- Met de beschikbare 450 mln. kan het Aof-tarief voor MKB (tot 25 werknemers) structureel ongeveer 1,1%-punt worden verlaagd ten opzichte van het reguliere tarief. In de augustusbesluitvorming wordt voorgesteld om het budget van 450 mln. uit 2021 door te schuiven naar 2022 en 2023. Daarmee komt de tariefverlaging voor het MKB uit op ongeveer 1,7 %punt in 2022, 1,4 %punt in 2023 en 1,1% -punt daarna.
- Het mkb tarief kan structureel verder worden verlaagd, bijvoorbeeld tot 2%-punt lager dan het tarief voor grotere bedrijven. Een verlaging van het mkb tarief met 0,9%-punt naar 2% korting t.o.v. grote bedrijven zou structureel circa €400 mln per jaar kosten. Een verlaging van het mkb tarief met 1,4% naar 2,5% korting zou structureel €630 mln kosten.
- In het huidige wetsvoorstel is het verschil in tarief tussen kleine en grote bedrijven gemaximeerd op 2%-punt. Dit maximum kan eventueel worden opgehoogd, maar daarbij is wel waakzaamheid geboden. Een groot verschil tussen het lage en hoge tarief geeft een prikkel tot belastingarbitrage, bijvoorbeeld door een bedrijf op te splitsen in kleinere eenheden. Een hoog verschil kan ook belemmerend werken op het laten groeien en uitbreiden van een bedrijf (na het aannemen van de 26e werknemer moet over de loonsom van alle werknemers het hoge tarief worden betaald).

1c. willekeurige afschrijvingen (incidenteel)

- Bij het toestaan van versnelde of variabele afschrijving kunnen winstgevendende bedrijven kiezen wanneer hun investeringen aftrekbaar worden. Alleen bedrijven die investeren in nieuw aangeschafte of voortgebrachte bedrijfsmiddelen en winstgevend zijn profiteren.
- Kosten: Het fiscale voordeel wordt later weer ingehaald, waardoor het met name een kasschuif zal zijn. Bij keuze van versnelde afschrijving in twee jaar (50% per jaar) resulteert een derving van 1,4 miljard in 2021 en 2022, die later wordt gecompenseerd daardoor in de jaren daarna minder afgeschreven kan worden. Er treedt een budgettaire derving op vanwege bedrijven die versneld afschrijven maar later failliet gaan. De totaalderiving over gehele periode is daardoor per saldo 122 mln.

2a. Wbso structureel intensiveren

- In tabel 2 staan de budgettaire sleutels voor het aanpassen van de tarieven en schijfgrens
- In tabel 3 worden de parameters volgens de huidige afspraken getoond. In 2021 is het tarief eerste schijf (van starters en niet starters) incidenteel hoger omdat in dat jaar al gebruik wordt gemaakt van budget uit eerdere jaren.
- Een mogelijk pakket in de wbso zou zijn om deze incidenteel hogere tarieven in 2021 structureel te maken. Daarnaast kan de tweede schijf worden verhoogd en de drempel van de eerste en twee schijf worden verhoogd. Dit pakket kost structureel €360 mln (in 2021 zijn de kosten lager omdat in dat jaar het tarief eerste schijf al incidenteel hoger is, in 2022 zijn de

kosten nog wat lager omdat er in dat jaar naar verwachting budget is wegens onderuitputting).

Tabel 3: parameters wbo bij huidige afspraken en bij additioneel voorbeeldpakket

	2021	2022	struc
<i>Huidige afspraken</i>			
Tarief eerste schijf	40%	32%	32%
Tarief eerste schijf starters	50%	40%	40%
Tarief tweede schijf	16%	16%	16%
Drempel eerste schijf	€350.00 0	€350.00 0	€350.00 0
<i>Additioneel pakket</i>			
Tarief eerste schijf niet-starters structureel naar 40%	40%	40%	40%
Tarief eerste schijf starters structureel naar 50%	50%	50%	50%
Tarief tweede schijf structureel naar 20%	20%	20%	20%
Drempel verhogen van € 350.000 naar € 500.000	€500.00 0	€500.00 0	€500.00 0
Kosten additioneel pakket (€ mln)	-204	-297	-360

2b: EIA

- De EIA is een gebudgetteerde regeling. Het budget van de EIA bedroeg in 2019 € 147 miljoen. De EIA heeft vanaf 2021 een structureel budget van € 149 miljoen. Een intensivering van de EIA door verhoging van het budget met bijvoorbeeld € 50 miljoen, kan worden ingezet om het aftrekpercentage (momenteel 45%) te verhogen (kost € 3,3 miljoen per procentpunt) en/of de energielijst te verbreden.

2c. (Milieu-investeringsaftrek) MIA

- Milieu-investeringsaftrek: Aanpassing van bestaande bedragen en percentages is nog wel mogelijk. De MIA is een gebudgetteerde regeling. Het budget van de MIA bedraagt vanaf 2021 structureel € 114 miljoen.
- De MIA kent drie aftrekpercentages. In tabel 2 is voor elk van de percentages een sleutel gegeven per procentpunt. Als alle aftrekpercentages met één procentpunt worden verhoogd, kost dat € 4,2 miljoen. Intensivering is ook mogelijk door de milieulijst te verbreden of bestaande maximumbedragen per bedrijf of investering te verruimen.

2d. BIK (PM)

- Doel van deze maatregel is volgens VNO het stimuleren van banen en investeringen.
- De budgettaire raming voor de BIK is zeer onzeker en ook afhankelijk voor welke termijn deze wordt ingevoerd.
- Bij snelle invoering per 1-10-2020, zoals door VNO gevraagd, kan RVO geen controle vooraf en ook niet achteraf uitvoeren. Daarom is niet gerekend met een eventuele nadere afbakening van de regeling.

2e. Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)

- De KIA is een investeringsaftrek voor kleine investeringen en heeft een budgettair belang van bijna € 400 miljoen in 2021. De hoogte van de aftrek is afhankelijk van het investeringsvolume van een onderneming, met daarbij een opbouwtraject, een vlak traject en een afbouwtraject.
- Bij een evenredige verruiming van de KIA, waarbij het voordeel gelijkmatig wordt verdeeld over de gebruikers van de KIA, bedraagt de budgettaire derving bijna € 14 miljoen per procentpunt (geredeneerd ten opzichte van het huidige opbouwpercentage van 28%).

2f. ODE verlagen in 2021 en 2022

- Het voorstel betreft een verlaging van de tarieven voor de ODE in de derde en vierde schijf elektriciteit en de derde schijf gas. Deze schijven hebben enkel betrekking op bedrijven.
- In het Klimaatakkoord is afgesproken om de lasten in de ODE anders te verdelen: namelijk 1/3e bij burgers en 2/3e bij bedrijven i.p.v. 50/50. Dit heeft geleid tot hogere lasten bij bedrijven. Het voorstel ziet er op toe om dit (tijdelijk) te mitigeren.

3a. Scale ups

- InvestNL is voornemens om met 150mln. EIF-middelen te matchen (ook 150mln., voor een totaal van 300mln.). De 300 mln. zullen gebruikt worden om geld te storten in private fondsen waarmee vervolgens scale-ups worden gesteund. Het zou om ca. 10 tot 20 mln. per ticket gaan. Governance, termsheet etc. moeten nog worden uitgewerkt en zullen eind dit jaar klaar zijn.
- EZK zou dit voornemen mogelijk sneller uit kunnen voeren door zelf 150mln. beschikbaar te stellen. Dit betreft een extra budgettair beslag van incidenteel 150mln.
- 3a1 Aandelenoptierechten start ups en scale ups (lasten):
Om de fiscale behandeling van aandelenopties als loon voor start-ups en scale-ups te verbeteren is een fiscale maatregel uitgewerkt die vooralsnog is opgenomen in het wetsvoorstel Belastingplan 2021. Na uitvoerig overleg met deskundigen op het gebied van aandelenopties is gebleken dat het niet duidelijk is of deze maatregel in genoeg gevallen het beoogde effect heeft. Het voorstel is om dit verder uit te werken, waarbij bijvoorbeeld een later tijdstip van belastingheffing wordt voorgesteld. Hiervoor wordt € 5 mln gereserveerd per 2022. Beoogde inwerkingtreding van de maatregel is per 2022 en de maatregel wordt dan opgenomen in het Belastingplan dat wordt ingediend bij Prinsjesdag 2021.

3b. EU-cofinanciering

- Op 21 juli heeft de Europese Raad overeenstemming bereikt over Next Generation EU en het MFK 2021-2027. De programma's in het MFK vereisen in de regel ook bijdragen van de deelnemers zelf, de regio's en/of de nationale overheden. Nu het MFK groeit en nieuwe programma's bevat (zoals voor defensie-innovatie, digitaal en klimaattransitie) moet de cofinanciering meegroeien. In sommige gevallen is nationale cofinanciering verplicht.
- Het coalitieoverleg zou additionele middelen kunnen reserveren voor EU-cofinanciering. Deze voorstellen worden nog verder uitgewerkt en betreffen meerdere begrotingen. EZK-cofinanciering voor Europese programma's kan bijvoorbeeld tot max €255 mln. voor 2021.

4. Stimuleren bedrijfsleven via gemeenten

- Gemeenten en provincies stimuleren het bedrijfsleven met bijvoorbeeld de herstructurering van bedrijfsterreinen op basis van cofinanciering en of overbruggingsleningen voor start-up en scale-ups.
- EZ ondersteunde de herstructurering van bedrijventerreinen met de zogenaamde Topper-regeling. Dit gold voor bovenlokale projecten, met een structuurvisie op het gebied en een regionale visie. Dit stond niet open voor achterstallig onderhoud. EZ leverde een bijdrage van max 2,5 mln. per project, gemeente moest ook cofinanciering leveren van tenminste 2,5 mln. Vaak droeg de provincie ook bij. Decentrale overheden leverden bij vanuit de vrij besteedbare middelen. Van bedrijven werd verwacht dat zij 'achter de voordeur' mee investeerden.
- Van 100 mln. kunnen, uitgaande van 2,5 mln. per project en 2,5 mln. cofinanciering 40 projecten worden gerealiseerd. Mocht ervoor gekozen worden om projecten zonder cofinanciering te financieren, dan kunnen 20 projecten worden gerealiseerd.

- Op dit moment is er een bestaande regeling voor overbruggingsleningen voor start-ups en scale-ups (300 mln.). Provincies doen dit nu, maar met aanvullende middelen kunnen ook gemeenten hieraan deelnemen.

	Inkomsten opbrengst (in €mld, - is lastenverlichting)	2021	2022	2023	Struc	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
1	Bevriezen tarieven in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	3,3	3,3	3,3	2021	ja
2a	Commissie Ter Haar: basispakket		1,1	1,0	0,7		
2b	Beperking verrekening verliesverrekening	100 mln.	950 mln	880 mln	550 mln	2022	Ja, via NvW in oktober
2c	Aanpassing arm's-lengthbeginsel (informeel kapitaal)		150 mln	150 mln	150 mln	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	
2d	earningsstrippingmaatregel icm vermogensaftrek (onderzoek nodig) (saldoneutraal vormgeven)		0,0	0,0	0,0	2022, maar uitvoering per 2022 onzeker	
2e	B9 Ter Haar: heffing die samenhangt met werkgelegenheid				PM	PM	
3a	buiten verzoek						
4							
5	Samenloop Vpb met Ter Haar en valutawinsten	PM	PM	PM	0,1		
	totaal opbrengst inkomsten	3,5	4,7	4,7	4,9		

	Inkomsten lastenverlichting (in €mld, - is lastenverlichting)	2021	2022	2023	Struc	Beoogd jaar van invoering	In BP2021?
6	buiten verzoek						
7							
8							
9	Terugsluis lagere lasten werkgevers (zie notitie terugsluis vpb)	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3		
10	buiten verzoek						
11							
	buiten verzoek						

[illegible]

Toelichting maatregelen**Bevriezen tarieven in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)**

Het lage vpb tarief is in 2020 verlaagd van 19% naar 16,5% en het hoge tarief op 25% gebleven. In 2021 is een verlaging van het hoge vpb tarief van 25% naar 21,7% en van het lage vpb tarief van 16,5% naar 15% voorzien. In dit pakket is het voorstel om af te zien van de verlaging, en deze te bevriezen op het niveau van 2020.

buiten verzoek

PM lasten werkgevers

Hierna zijn twee pagina's
verwijderd aangezien deze
volledig buiten het verzoek
vallen.

17	Helpt terugsluis burgers	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
buiten verzoek					
17b	w.v. lastenverlichting basistarief box 1	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Helpt terugsluis bedrijven					
buiten verzoek					
18g	w.v. lagere aof premie (structureel met 0,72%-punt)	-0,9	-1,5	-1,7	-1,7

Variant 3: 100% lastenverlichting bedrijven		2020	2021	2022	2023	som 2020-2023	Struc
14	Bevriezen tarieven in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	3,3	3,3			3,3
15	Samenloop Vpb bevroren met verliesverrekening	0,0	0,2	0,2			0,1
	totaal opbrengst vpb tarieven bevroren	3,3	3,5	3,5	10,3		3,4
19	100% terugsluis naar bedrijven (verlaging vpb tarieven/BIK/aof)	-3,3	-3,5	-3,5			-3,4

